

# HÉTFŐI NAPLÓ

Megjelenik minden hétfőn reggel. Előfizetési díj: egy évre 2500 K, félévre 1300 K

POLITIKAI HETILAP  
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII, Rókt Szilárd utca 3. szám. Telefon: József 8-96

## Az agrárdemokrácia

Írta: Ereký Károly

A kommunizmus bukása után érthető volt, ha a közvélemény bosszúéri kiáltott és első felháborodásában a kommunizmus alatt történelektért megtorlást keresett. Ez a hangulat azonban az idők folyamán helyét adott annak a meggyőződésnek, hogy nem lehet örökké politikai tökélet kovácsolni a kommun elleni hangulatból és rá kell térni az alkotó munka terére. Az összes politikai pártok egyetértéssel arra az állásponton helyezkedtek, hogy meg kell indulni a mezőgazdasági és ipari többtermelésnek, a kereskedelem terén pedig bizonyos ésszerű korlátozások mellett meg kell teremteni a szabad forgalmat úgy kiféle, mint befele.

Amikor a kormány az ellenzék szimpátiájától kísérve, tehát az egész közvélemény egyhangú helyeslése mellett az ország külföldi relációit is igyekszik a konzolidáció jegyében kiépíteni, akkor egyszerre riadót fúj a kormánypart és az ellenzék egy részéből kialakulóban levő képviselői csoport és vésszes hangon a nagybirtokok felosztását kezdi követelni. Jelszavak, az agrár demokrácia. Politikai háttér a kormány megbuktatása és a hatalom átvétele.

A kérdés politikai részével nem akarok foglalkozni, hiszen a mozgalomnak úgy a személyi, mint a tárgyi része eléggé ismeretes és csupán a közzgazdasági kihatásokra szeretnék rávilágítani. Magyarország agrárius állam, mert a lakosság háromnegyed része földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkozik. A birtokelosztás helyességéről, vagy helytelenségéről lehet vitákozni és egy olyanféle parcellázásnak senki sem lehet józan ésszel ellenzője, amely a közzgazdasági fejlődés során a nagy és kisbirtok között fennálló szabad verseny révén jött létre. Sőt, ha a kisbirtokok erőssége folytán előálló elparcellázást az államhatalom is támogatja, úgy ez is helyes közzgazdasági politika. De hogy pusztán az államhatalomra támaszkodva parcellázának és ne vegyék figyelembe a közzgazdasági erőviszonyokat, — olyan veszedelmes lépés ez, amely a Buzs Barna-féle túlzásokra vezet-het.

Az igazi kisbirtokos politikát nem abban kell keresni, hogy politikai hatalom útján, — tehát nem a közzgazdasági erők szabad versenyében, — elparcellázassuk a nagybirtokokat és ilven módosítunk új kiscgazdákat kreáljunk mesterségesen, akik a gazdálkodáshoz nem értenek. A további mezőgazdasági politikának pedig csak az lehet a célja, hogy a többtermelést az egész vonalon fokozzuk. Ha összehasonlítjuk Cs. Cs. Magyarország átlagos mezőgazdasági termelését a nyugat-európai államok mezőgazdaságával, akkor a számadatokból megdöbbenő

visszamaradottságról győződünk meg. Az a helyes mezőgazdasági politika, amely a magyar mezőgazdaságot úgy képes közzgazdatni és ellátni is a szükséges eszközökkel, hogy átlagtermésünk megduplázódjék, sőt megtöbbszörösödjék.

Kétséghelyt az, hogy most, amikor Oroszország romokban hever és élelmiszerekben az egész világon hiány mutatkozik, — most, ebben a nagyszerű konjunktúrában a magyar mezőgazdasági termelés a hivatalos statisztika szerint is visszatejődött és nem tudja kihasználni a

világkonjunktúrát. Ha csak annyit tudott volna Magyarország produkálni az utóbbi két esztendőben, mint békében, akkor ma nem kellene nyomorogni a közalkalmazottaknak, az egész ország lakossága bőven el volna látva külföldről hozott termékekkel, az egész ország polgársága gazdag volna, munkássága megelégedett és az a nagy elkeseredés, amely mai közállapotainkat jellemzi, szintén hiányozna. Gróf Bethlen István óriási erőfeszítést tesz most abban az irányban, hogy a mezőgazdasági termelés

számára megszerezze a szükséges beruházási hitelt. Szaktudás és invesztálás nélkül a többtermelés elérhetetlen. És most, amidőn a kormányelnök ezt az országalkotó munkát végzi, ugyanakkor egyszerre feltűnik az agrárdemokrácia jelszava, a birtokosok félvén a jövőtől nem mernek invesztálni, a politikai légkörben, mint valami túlfűtött atomszférában jelszavak cikáznak.

Es mindaz történiék azért, mert olyan politikások, akik frazeológiából éltek és most demagógiából akarnak élni, érvényesülni kívánnak.

# A belügyminiszter a választói névjegyzékről

A kormány csak a saját hatásköréig megy el a sérelmek orvoslásában — Az ellenzék hétfőn és kedden nyújtja be a felszólamlásokat

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A nemzetgyűlés kedden ismét összeül. Napirendjén egyelőre csupán néhány mentelmi ügy szerepel és a további teendőkrol való intézkedés. Nincs kizárva, hogy kedden a szövetkezett ellenzék vezérel az ülés előtt, vagy alatt érintkezést keresnek a kormánnyal a névjegyzékek dolgában. Főlkéréstük ez ügyben a belügyminisztert, Rakovszky Ivánt, hogy tőle megkerdezzük a kormány álláspontját. A belügyminiszter a következő érdekes nyilatkozatban volt szíves megadni felvilágosításait:

— Az ellenzéki pártok részéről már több ízben jöttek hozzám azzal a panasszal, hogy rendellenességek és szabálytalanságok történtek a választói névjegyzékekben. Az első alkalommal a főselelem az volt, hogy a kihagyottak listáját nem függesztették ki közszemlére, valamint sérelmeztek azt is, hogy a központi választmány olyan határozatot hozott, amely szerint a névjegyzékeket nem teszik ki közszemlére. Mindkét irányban intézkedtem avégből, hogy a törvény szelleme betartassék.

— Azon a legutóbbi pártközi

konferencián, amelyen az ellenzék a parlament újabb egyheti meghosszabbításához járult hozzá, újabb sérelmeket tártak föl és elhangzott az a kívánság is, hogy a kormány semmisítse meg a most összeállított névjegyzéket.

— A kormány ezt a kérdést még nem tárgyalta le,

egyét azonban már most is kijelenthetek, hogy a kormány, mint mindenben, úgy a választói névjegyzék dolgában is teljesíteni fogja kötelességét és amennyiben sérelem mutatkozik, ezt mint már eddig is megtette, úgy ezután is a legmesszebbmennyőn orvosolni kívánja.

— Természetesen, hogy ezek a lépések milyen határig mennek el, az attól függ, hogy milyen intézkedéseket tesznek szükségessé a sérelmek. De csak úgy, egyszerűen fölvetni azt a követelményt, hogy a névjegyzék megsemmisíttessék, nem lehet,

a kormány csak a saját hatásköréig megy el a direkt intézkedésekben.

— Egyébként ez a kérdés, úgy hiszem, néhány napon belül véglegesen tisztázódni fog.

## Fontos elhatározások előtt az ellenzék

A parlamenti szövetkezett ellenzék hétfőn este a Rassay-pártban értekezletre jön össze, hogy megállapodjék a további lépésekről. Két tervről, — amelyek egymást kiegészítik — számolhatunk be. Az egyik az, hogy

hétfőn, illetőleg kedden az összes felszólamlásokat a központi választmány elé terjesztik.

Először benyújtják azokat a felszólamlásokat, amelyeket közgyűzőleg hitlesített okmányokkal látnak el, valamint azoknak a felszólamlásait, akiknek jogosultságot a 1918-as névjegyzék alapján igazolni lehet.

Ezeknek a felszólamlásoknak száma körülbelül 80—90.000.

Ezt fogja követni a felszólamlásoknak az a csoportja, amelyben felszólítják a központi választmányt, hogy igazolja, milyen alapon törölt egyeseket.

A hétfő esti értekezleten döntenek a pártok a passzivitás kérdéséről. Erősen hódít az a gondolat, hogy

a kormánnyal való tárgyalások nélkül passzivitásba lépjenek és ezt az elhatározást a nemzetgyűlés egyik legközelebbi ülésén a szövetkezett ellenzéki pártok vezérelt bejelentik és megokolják.

Nincs kizárva, hogy a keddi ülés alatt a kormánypart részéről közzvetítő tárgyalásokkal igyekezzenek ennek a az elhatározásnak előbavágni.

## Bizakodó irányzat a vasárnapi magánforgalomban

A szombati szilárdabb magánforgalmi árfolyamok után a vasárnapi magánforgalomban is bizakodó volt a hangulat. Üzletkötés csak elvétve fordult elő és az alábbi árfolyamok legnagyobb részben csak taxációk: Salgó 112.560—113.000, Államvasút 95.000—95.500, Rima 28.000—29.000, Kőszén 371.090—372.000, Nova 37.000—37.500, Bóni 19.000—20.000, 29.000, Kőszén 371.090—372.000, Násiet 274.000—275.000, Mezőhegyesi 11.000—11.800, Baróti 5300—5400, Nasiet 274.000—275.000, Mezőhegyesi 11.000—11.800, Schlick 29.000—30.000, Ófa 64.000—65.000, Szikra 19.500—20.000, Ganz Villamos 320.000—325.000, Ganz Danubius 2.450.000—2.500.000, Magyar Hitel 47.000—48.000, Osztrák Hitel 14.900—15.000, Magyar Olasz 3700—3800, Lipták 4950—5050, Fabank 850—900, Közuti 12.500—600.

# Ketten beszélnek



## A parlament büfféjéből

A kormánypárti fiatal honatya keresztültörte magát a büffé zsigibongó áradatán, amikor észrevetési a népszerű ellenzéki képviselőt.

— Most aztán nem ereszttek el — mondja beljé karolva, — a mult héten érdekes pletykákat ígértél számomra. Hát most kivéle. Tudod mit, majd kérdeszle. Házasság?

— Az is volt nemrég. Andaházi Kasnya Béla vett el egy dúsgazdag özvegyasszonyt, azóta csak autón jár, igaz, hogy budai palotáját nehezen is lehet máshogy megközelíteni. Ugy hallom, parkjában külön halastó van, amelyben nyáron fürdeni is lehet. Ezt csinálja udána egy kormánypárti képviselő! A napokban különben már nagy estély is volt nála, amelyen nemcsak ellenzék, hanem kormánypárti képviselők is megjelentek.

— Neveket, neveket!  
— Talán mégse. Annyit mindenesetre elárulhatok, hogy egy nemrégiben kinevezett kereskedelmi főtanácsos is volt közöttük. Hanem tudod mi a legszebb az egész viládban? A fürdőszoba, amelyet Kersztok Károly készített még annak idején. A fürdőmedence aranyozásukból készült, felülte pedig egy eredeti Kersztok freskó.  
— Nagyon érdekes, nagyon érdekes!

— Tudok ennél sokkal érdekesebb szerelmi históriát is, amelynek szereplői a Kereskedelmi Bank egyik igazgatójának a géprónője és egy előkelő kormánypárti képviselő. A történet azonban még nem fejeződött annyira, hogy az előkelő honatját kiszolgáltassam, de annyit máris közölhetek, hogy az egyébként nagyon esinos és nagyon kedves géprónő asszony rövidesen búcsút vesz a Kereskedelmi Banktól és ha bárány megtartja ígéretét, méltóságos asszony lesz belőle.

— Ném drólom el senkinek, sügd meg a nevéit... Szépen kérlek, könyörgök... Legalább a kezdő betűit...

— Nem lehet, de ha talán egy hétig türelmessel leszel, többet is mondhatok.

— Nem hallottál valami más újságot a legitimisták, vagy a Nemzeti Kaszinó környekéről?

— A kis Papp báróról tudok egy kedves történetet. A Nemzeti Kaszinó házi szabályai szerint, aki éjfélt után megy haza, köteles ezer koronától ötven ezer koronáig emelkedő összegeket fizetni a Kaszinó különböző alapjai javára. Papp báró nagyon szolid és takarékos úr, aki soha nem megy bele nagyobb költségekbe és már csak pénzügyi szempontból is mindig éjfélt előtt hagyja el a Kaszinó helyiségeit. A napokban azonban, nem tudni hogyan, az egyik karosszékben újságolvasás közben elaludt. Amikor ezt a többiek észrevették, hamar kisurrantak a szobából, rácsukták az ajtót és csak öt óra után keltették föl. Képzelted a kis Papp Géza rémületét, amikor felébredt, mert az ötven ezer koronát természetesen könyörtelenül behajították rajta.

— Nem rossz, de mond, mi van az öreg Rakovszkyval, hallom, hogy megint nyugelődik.

— A héten valóban rosszul érezte magát, de nagy szerűen kiveverte a recidívát és ha a jelek nem csalnak, rövidesen ismét itt fog verekedni velünk együtt, nem nagy örömitűkre. De most én kérdezek, mi van a fájvédőkkel?

— Egyelőre eszensek, de azt hiszem, egy-két hét múlva ismét állni fog a harc. Ma csak titokban dolgoznak és mi meglehetősen ügyetlen kémeink információira vagyunk utalva. Gömbös egyébként Nagytényben üdül, Eckhardt pedig a strandfürdőn sütteti magát barnára, hogy annál félelmetesebbnek lássák, ha majd megindul a zengés. Mond kérlek, már a multkor akarlam kérdeni, hogy történt, hogy Drózy beszámolója, amely tulajdonképpen a reformpárt zászlómentése volt, még a liberális lapok szinte teljes érdeklődése mellett folyt le.

— Kérlek, itt egy kis baj történt Drózyval. A liberális lapok tüntetés nem a reformpárt ellen, hanem tisztán Drózy személye ellen irányult. Az történt ugyanis, hogy Drózy körlevelet intézett a lapok

politikai munkatársaihoz, amelyben többek között közölte, hogy az illető újságíró „nagybecsű személye iránt kerülendő népe között nagy érdeklődés mutatkozik”. Felkéri ennek következtében, hogy jöjjen le a zászlóbontásra, „ellátásról gondoskodva van” és amennyiben a megkívánásnak eleget tesz, értesítse erről telefonon vagy írt, vagy — titkárát.

— Titkárját?  
— Az újságírók is ezen ültek meg az azt gondolták magukban, hogy ha valaki eszémba jár és titkár tart, annak legjobb esetben is a kormánypártban van a helye, azt ellen éki lapok nem támogathatják.

— Ebben látod, igazuk is volt.  
— Na végre, hogy valamiben egyetértünk...

# Jean de Bonnefon búcsúja Magyarországtól

## Vasárnap utazott vissza Párisba

— A Hétfői Napló tudósítójától —

A nagy francia író és akadémikus, Jean de Bonnefon, ki Petőfi verseinek fordításával és propagálásával előviláttel érdemeket szerzett a magyar irodalomban is, két hetes itt tartózkodás után, ma utazott vissza Párisba.

Jean de Bonnefon elutazása előtt munkatársunk előtt a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott arról a rokonszenyről, mely úgy a magyar irodalmi, társadalmi, mint politikai körök részéről itt tartózkodás alkalmából személyre íránt megnyilvánult.

— Sohsem fogom elfeledni azokat a napokat, melyeket Budapesten és Kec-

sehagyta Budapestet, az itt felöltött sorokál búcsúzott el a magyar közönségtől, melynek hű fordításra a következő:

### Petőfi Franciaországban

Költőknek, vagy azoknak, kiknek a halhatatlanság jutott osztályrészül, előbb-utóbb elérkezik az a szent napjuk, mely elűzi a sötétséget, egy örök nap, melynek nincsen éjszakája.

Petőfi most áll abban az andalítóan forró napsütésben, mely kigyulnítja a sötétséget.

Neve és művei ismertek és csodáltak az egész francia ifjúság előtt.

Ne felejtsük el, hogy 5500 intellektuel ünneplte dícsőségét a Sorbonnban és hogyha ez az aula nagyobb befogadóképességgel rendelkezne, még legalább két-háromszor annyian.

Csodálatos, hogy Petőfi költeményeinek tíze még akkor is úgy ragyog mint a briliánsok, amikor már ástetek a fordítás rettenetes sziláján.

Jean de Bonnefon.

### Petőfi en France

*Pour les poètes, pour ceux  
dont l'immortalité devient  
la véritable vie, un jour sacré  
fait tout ou tard place à la  
mort, un jour qui n'a plus de  
soir.  
Petőfi est maintenant  
dans la lumière de ce soleil  
impitoyable et doux, qui  
délit l'ombre.*

*Son nom et son œuvre sont  
connus, aimés, admirés en  
France par toute la jeunesse.*

*N'oublions pas que 5500  
intellectuels ont été sa gloire  
en Sorbonne et que l'immense  
ref aimait par être encore  
remplie deux fois, trois fois.*

*Même parisiens l'affreux ton  
de la traduction, les poèmes  
de Petőfi restent des chefs-d'œuvre  
et jettent leurs feux comme font  
les éclats du diamant.*

*Jean de Bonnefon*

kemény töltöttem, melyek meghatóan igazolták előttem, a magyar nép hálás ragaszkodását mindazok iránt, akik igaz ügyük szolgálatába szegődtek.

— Nem először s nem utoljára voltam ebben a szép országban, melynek lakóit a sors csapása el nem csúszgattatta, hanem mint a hatalmas sudár tölgy, vihar után ismét büszkén emeli ég felé koránját, mely meghalott a szélvész ádáz rohama előtt, de meg nem tört.



### Folksházy Lajos

A szó legszorosabb értelmében talán nem is városatya, de ki tagadhatná le, hogy a rabbi és a templomszolga is a hitközséghez tartozik. Azért mégis csatlakoztak benne azok, akik azt hitték, hogy több ezte volt, mint az egész hitközségnek. Ez események jóindulatul szemlélői ugyanis meg voltak győződve, hogy az a diplomatikus észjárású, hideg mérlegelésű, sokat tapasztalt főtisztviselő meg fogja úszni a kurzuszt anélkül, hogy úszás közben fölébe, százába, vagy orrába akár csak egy csep viz is menne. És ha véletlenül nyel is egyet-kettőt: ki veszi észre az ilyesmit! Folksházy Lajos azonban, akinek szőlős konzervatív gondolkodása dacára a demokratizmus is az úgy adott alpolgármesterecséget, mint a kurzus, nagyon beledésédtet ebbe a rezsimbe, el van ragadtatva Wolf Károlytól és mely tisztelttel van szligran természetű, de izomstehetségű főnöke, Sipőcz Jenő iránt. Csodának kellett történnie, mert Folksházyknak bőséges oka lenne duzzogni, amikor gondolkodása, multja és tehetsége révén a polgármestert szék neki járt volna ki.

Hiszen kormányozni azért ő kormányozza a városaházat. Ő tanította

járni Wolfot, meg a többieket és ma is szárazdajkája a polgármesternek, Történni ugyan az történik, amit Wolf akar, de Folksházyknak viszont rendesen egyezni szokott az akaratára a hatalmas vezérével. Van ez így néha az életben. Annyi bizonyos, hogyha Folksházy nincsen, menten elvesztek volna a tapasztalatlanságban, a hozzá nem értésben, a város ügyei iránt való érzéketlenségben. Még ma is úgy járnak-kelnek a városaházán, mint az Angol Park elvarázsolt kastélyában a vasárnapi publikum. De Folksházy fogja kinek a karját, kinek a gallérját, hogy föl ne buknezenek. Mindezt hálából úgy lejáratták, hogy igazán sötét lehet előtte a jövőendő. Belement mindenbe, a beszédei úgy megtűzdelte jelszavakkal, mint a jó szakács az özerincet, ott volt minden családí vacsorán, minden banketten, amelyeken Wolfék mulhatatlan dícsőségét hirdették. Az ellenzék sok kifogásolni valót talált abban is, ahogyan Folksházy az ellenzékkel a tanácskozásokat vezette; az utóbbi időben azonban már megtörtént az is, hogy megvergette az ellenzéknek a vállát, mert lovagias, nemes fegyverekkel küzdött egy éjszakán át a letelepülési szabályrendelet terve ellen, amelyet Wolfék áteráztak annak dacára, hogy biztos tudatában voltak annak, hogy a helügyminiszter nem hagyhatja jóvá. Az ellenzék azonban nem ejtette ki a saját a szájból, aninthyogy nem ugrott be akkor sem, amikor Folksházy egyik-másik olyan ad hoc bizottságba csalogtatta, ahol a mai többség cselekedteért való felelősségvállalásban kellett volna részt vennie.

Most aztán megint nagyon aktuális személy lett Folksházy Lajos, aki a választói névjegyzékek botránnyának egész odumát néhány valószínűleg ideiglenes tisztviselőnek a nyakába akarja szólni, kivevén ezt a névjegyzéket „főrcsunká”-nak. A napnál is világosabb azonban, hogy ez a „főrcsunok” tulajdonképpen politikai merénylet, amely gonosz agyvelőkben született, mely és amelyet Folksházy Lajosnak az egész város alpolgármesterének kötelessége lett volna megakadályozni. Ma nagyon ideges, ha a névjegyzékről, vagy a központi választmányról hall. Kurzusbeli működésére fűltet a koronát és az a korona kisse tizenen érintette a halántékát.

Hogy a nagy „tisztogatás” idején ereje vagy akaratát nem volt-e elegendő, azt nehéz lenne megállapítani. De egy ember kivételével nem mentett meg senkit. Ez az egy ember Reick Samu, aki nélkül összeomlott volna a Községi Élelmiszerüzem milliórdos vagyona. Az ő megtartása emiatt érdék volt és dacára annak, hogy Reicknek és Samunak hívják, vezérigazgatót csinált belőle a kurzus. Folksházy pályájának legényesebb korszaka egyébként mindörökre össze van kötve Reick Samu nevével. Ez a korszak az, amikor ők ketten és a kintinó Vajna Ede, aki akkor még főjegyző volt, olyan pompásan oldották meg Budapest laborális közölmelését, mint sehol Európában. A saját éveken át elkeseredett támadásokat intézett ellene, mert pesszimista élelmiszeri politikát folytatott. Férfiasan, összecsorított szájjal, hangtalanul tűrt minden gánost és ösörlakást. S a végén győzött, mert akkor nyitotta ki mérhetően kincseket rejtő raklártaí, amikor már sehol sem volt semmi. A támadások dícsérettő olvadtak fel és Folksházy Lajos egyszerűen a városaháza legnépszerűbb emberei közé emelkedett.

Szép volt ez a mult és éppen azért fájdalmas ez a jelen. Kár érte!

Pogány Béla.

Tel. J. 121-08 Nemzeti Royal Orfeum Tel. J. 121-08 Minden este fél 8-kor a nagyüzemi színház előadásában a Magyar Értelmiségifővárosi HATVYUSOVA G. Harmath-Zerkovitz operettje

# Kurbliztam a moziban

**Kik járnak a kis mozikba? Főtanácsos a zongoránál Tipusok — Pardom... naccsád! A kép hatása**

Züllött, rendetlen udvar a Rákóczi-ut végén. A kapuban eselések, hegyesre-pódort bajusos őrmesterek, cipészlegények s közöttük néhány nagyon divatosan öltözött lány. A kapu fölött ormótlan, piszkosbarabartu dezzkán két vörösbetűs szőz:

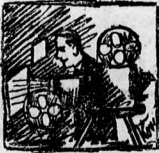
„INTIM MOZGÓ.”

Azán ugyancsak csikagói mester esével festett reklámtábla s az egyenes vonalú elpiarító kajla sorokban a nap szenzációja: „Szerelem a sivatagban.” Dráma? felvonásban... utána kéki-vánatra: A levegő banditái... kaban-dorogény, a főszerepben Harry Piellet! Mihezértartás végett a táblán mindjárt a helyyarak is rajta vannak: Páholylés 340 korona... III-ik hely 120 korona.

Ez a kis mozgó lépést tart a körüti Vénusszal, vagy az elegáns Apollóval. A kapu mögött félbalra sötétben húzó földszintes ház búslakodik, amelyből erőteljesen verődik ki a Gimblem... gombolom... keringője.

Valamikor sajtkereskedő raktára lehetett ez az épület, ma kulturált hirdető s tanút ad Amor intim mozgóknak. Minket a gépház árkelet s ezért részvevően tekintettel megyünk el a kis cukros-lány mellett, aki felkínálkozó moeallnyal néz a szemünkbe s érett ajka keskeny szétnyílása bensőséggel kínálja aruját:

— Tetszik?...  
— Csinos!... Tetszik!... felelőkij, de tovább megyünk a létra felé, amely a gépházhoz vezet, ahol az emberhez, aki a mozi sötétjében egyedül van állandó világosságban.



A gépész nem ismeri a mozi feltételeit szikés homályosságát, ő, aki állandóan gépe mellett ül, csak a fényhatásokra figyel, tekintete teljesen hozzá szokik a sötétséghez s úgy lát a mozi lefokozott világosságában, mint a teljes villanyfényben.

A kis kerek üvegre nyomtam a szemem s már az első pillanat megdöbbenésem hatótárs. A három tagból álló nencar élénk mozgása ragadja meg először a figyelmet. A karok mozgásáról lassan az arcokra siklik a tekintet s az egyikben a legnépszerűbb miniszterium haladók fizetési osztályában levő főtanácsosnak arca hajlik a zongora fűlé...

# Angol lapok a jövételi bizottság határozatáról

London, május 26.

Az angol sajtó még mindig nagy rokonszenvvel és sajnálkozással tárgyalja azt a körülményt, hogy a magyar földművelésügyi miniszter a franciák álláspontján hajótörést szenvedett. A Times kereskedelmi mellékletében sajnálkozással ad kifejezést afelett, hogy a jövételi bizottság francia elnöke döntő szavazatával megakadályozta Magyarországot talprállításának lehetőségét. Az Economist azt reméli hogy

Tisztviselősről!

A miniszteri számtanácsos, akit csak egy létszám választ el a „méltóságos” rangtól, estenként züllött kis szórakozóhely zagyvalék közönségének zongorázik...

Gyorsan a nézőtér legelősebb helye mélyül elő, a fehérrúti lócák, amelyekben öszebövel a jámborság a tetetett figyelemmel. Bajuszos vitéz ül fehérruhás lány mellett, mintha a vászonképe a saját lelküket elevenítene meg. Nem is veszik észre, hogy a vitéz ur karja a kis háztartásbéli vállára, majd a derekára csuszik s a kép hatása alatt bizalmas párrá simulnak. De vége a felvonásnak, a kislány hirtelen összereszen és riadtan mondja:

— Pardom!...  
A vitéz úr kőhözve válaszol:  
— Pardom!... naccsád!...

Es a legtitéssegebb színházlátogatót is megszégyenítő oszlopokká merevednek... a következő felvonásig!...

Az első sorban jobbára gyerekök. Nappal csomagot segítettek hazavinni, este a Harry Pieleket habzsolják.

A lóca szélén meztelias fuska ül. Kenyeret tart a kezében és éppen bele akar harapni, amikor a nézőtér elsőlékétől. A mohó ösztöne táva marad s a kis maszatos egész felvonás alatt karjait a kezében, szétvált szájjal figyeli a képet. Ez a sor publikum-tenyleg a filmekért jár moziba.

Nem egészen így áll a dolog annál a három iskolás lányánál, akik az első helyen ülnek és szüntelenül riadtan tekintgetnek a kijövő felé...

Azt az idoges rebbenést csak felülről, a gépész kis ablakából látni. Hirtelen nyílik az ajtó, három érettségi előtt

110 diák ront be rajta. A mama nél-

Magyarország gazdasági helyzetének alapjai nincsenek annyira ingatólag állapotban és hogy Magyarország nincs is annyira megterheelve adóssággal, mint Ausztria. Ennél fogva Magyarország gazdasági helyzetéről nagyobb a remény. Mindenekelőtt a magyar pénzügyminiszter befolyásait és tekintélyét kell helyreállítani. Erre azonban nem alkalmas az a módszer, hogy Magyarország pénzügyeit nemzetközi ellenőrzés alá helyezték.

kül mozizó lányok boldogan mosolyognak, széthúzódnak s egy pillanattal később már Romeo ül mindegyiknek az oldalán.

A gépész rájuk mutat. Hat összebújt fej s mig kéz a kézben elsimult, a hat fiatal számára eltűnt a mozi, azonban, bizalmasan fecsegesbe merültek, a tekintetük rajongva kapaszkodott össze.

— Látja uram, — mondja a gépész — gyerekek, félreteszik a zemlyepénzüket, moziba jönnék, hogy itt egymás kezét szorongathassák és zavartalanul beszélgethessenek. De már ott a páholyban... látját?...  
— Látám!...

— Sokáig néztem őket, azaz csak egy széles kalapot, amely két fejet takart el egyszerre.

A gépész vállat vont.  
— Megzavarom! — gondoltam kajánul. Láttam, a gépész melyik kapcsolót gyújtja meg a villanyt. Eszrevétlen rátettem a kezem és felcsattintottem.

Lent zugás:  
— Elszakadt a film...  
A páholyban a két fejnek már nem volt ideje szétbrennini... Kacagás, két piruló, lehajlott arc...

Nem tudhatták szegények... A felvonás végét ugyanis csemetésé szi.

Es utolsó, hájos képek a hatalmas terméti csakácsont láttam, aki az izgalmas sport-film hatása alatt egyszerűen tübe jött és jobbra-balra boxszolni kezdte szomszédjait. A közönség felszemelem a filmet, felszemelem őt figyeli és mikor a lámpák kigyullannak: néhány pirosra gyúlt száj és néhány kék folt... és lámpa...

Es messziről ismét feltűnik a kis cukros lány, mosolyogva árul:  
— Tetszik!...

Szabó Béla.

# 50 millió márka pénzbírsággal sújtották Essent

Düsseldorf, május 26.

(Havas.) Essen városára többrendbeli szabotálás megtörténésénél 50 millió márka pénzbírsággal sújtották ki.

## Legszébb NYARI RUHÁK HOLZER

divatházban. IV. Kossuth Lajos-u. 8.

## Óriási sikert arat estenként a Blaha Bujza-színházban

Rajna és Czobor elmés, derűs, megható és mulatságos jelenetekben váltakozó nagyhatalmú operettje,

## Szépasszony kocsisa

Somogyi Nusival, Vadly Ildovall, Ötvös Gittával, László Andorral, Tamás Benővel, Szirmay Imrével a főszerepekben

## Belvárosi selyemvásár

Budapest IV, Ferenciek tere 4 Mindig a legolcsóbb!

## Az Ernst-muzeum aukció!

VI, Nagymező-utca 8. — Telefon 120-14

XXIV.

## Dr. Charles Beit londoni gyűjtő hagyatéka

Szilvesztorok (komplett ebédő, háló, boudoir és szalon), porcelánok (feljese meissen és angol készletek), fainoszok, csillárok, függönyök, gobelin-fotelek, bronzok, festmények, régi angol metzetek és egyéb műtárgyak

Kiállítás 1923 május 31, június 1, 2, 3 d. e. 9-től este 6-ig. — Aukció 1923 június 4. és 5-én délután pontosan 4 óráig

# A halász szabó

Irtja: ZSOLDOS LÁSZLÓ

Antal Konstantin sebészstanár, akinek neve a szívek átültetése során végzett nagyzerű műtétjeiről révén úgyszólván az egész világ bámulatának középpontjában ragyogott (mint valami messzi-fényű őgités), fásultan pepecselt a laboratóriumában, lombikban és más üvegedényekben mesterségesen táplált sejteit s porhüvelyükből kioperált élő szerveit között amikor hirtelen megszólalt a sebészeti klinika telefonja:

— Professzor úr, egy halkodló kíván önnel beszélni. A műtőben.  
A tudós tanár fejbe nyomta a kalapját és átvágva a keresztfolyóra, lestegett az első emeleten lévő operációs terembe.

Ötvenzették a műtőasztalhoz. Megfelelősen jóképű, halászpátdt férfi fekdit rajta. Lázás ajka vonaglott és szeme kidülledt a gyötörő fájdalomtól.  
— Vércmégzés, tanár úr, — jelentette a tanáregéd. — Egy órával ezelőtt hozták be, de a szimpotómák szerint már elkéstünk a műtéttel.

A professzor furcsa pillantást vetett az asszisztensre. Hogy mondhat ilyesmit, ily hangosan a páciens előtt? De a fiatal orvos megnagyottatta.  
— Kérem, tanár úr, maga a beteg erőszkolta ki fölünk, hogy mondjunk meg neki az igazat. No, ugy-e, Kis úr!

Kis úr, a beteg, fáradtan rebbenette meg a szemhéjait, hogy igen, úgy van. Aztán, miáltal hideg verejték fűtött ki a homlokán, rimánkodó hangon egyszerre csak megszólalt.

— Méltóságos úr, az Isten szerelmére... tegye meg a kérésemet! Én meghalok, érzem, hogy nyargal az eremben végig a halál... de méltóságos uram, mentse meg az agyvelőmet! Mondani valóm van az ön számára...

S miáltal esdön függesztette Konstantin tanárra a szemét, még ezt az egy szót autogotta utána, hogy:

— A feleségéről.

Ennél a szónál váratlanul fölemelkedett az asztaltól s a következő pillanatban a feje hátrahanyaltott és meghalt.

Régebben azt úgy is lehetett mondani, hogy:  
— Jobb létre szenderültem.  
— Vagy, hogy:  
— Kihellete a lelkét.

Ezek a kifejezések azonban a szervek általhatékosége folytán már nem minden halálra voltak alkalmazhatók. Mert az elszállottában levő lelket már el lehetett fogni, mint a madarat s belé lehetett tenni egy másik, új vagy legalább is kevesebb elnyílt kalitkába. Ott aztán a halott aránylag még mindig eléggé magas fölébredhetett ama bizonyos jobb-létre szánt szendergésből.

Szakasztos ez volt a Kis úr esete is. Antal tanár teljesítette a halkodló utolsó kívánságát, akinek mestérieren kioperált agya egy órával később már ott pihent — nem, igazasan ott folytatta tovább a maga vegetációját a professzor laboratóriumának egyik titkoszobában csillagzó fűdött üvegfaljában, az Antal-féle mesterséges biológiai hálózat varázskelyheben.

A tanárt alig néhány hónappal ezelőtt hagyta el hűtlenül a felesége, egy gyönyörű szőke teremtés. Megszékölt a háznyóról egy fátalemberrel, egy sommiházi

senkivel, akit nemcsak az ura, de jóformán még 3 maga is, az asszony, alig ismert és ezzel szerencsésen sikerült is tönkretennie az emberiség egyik legnagyobb jóltevőjének az egész életét. Azóta hir sem hallatszott felőle; azt sem tudták róla merre jár, hová szökött a eszébőlre. Csak az az egy volt bizonyos, hogy bármily messze került is az elhagyott otthonától, hitesező képo változatlanul ott maradt, ott élt a megcsalt és megcsalódott férfi szívében, mint valami kretrebe zárt ragadozó, amely minduntalan nekigrig a vasrácsnak. S e dühödt ostromban csudalatsképen a ragadozónak a karma vérzik, hanem a rács.

Bármennyire tudományának és magasztos hivatásának élt is Antal Konstantin professzor, ilyen körülmények közt mégis szinte természetes dolog volt, hogy a műtőasztalán meghalt férfi utolsó szavai egész nyugalomát felkavarták.

— Mondani valóm van... a feleségéről.

Ei ép oly természetes, hogy a halál pillanatában kioperált agyvelő nem sokáig maradt a tudós professzor laboratóriumában. Antal tanár még a műtét napján átrobotgott atőudján az anyagvilági elmegyógyintézetbe, ahol rendkívül fontos és az orvostudomány szempontjából is különösen érdekes megbeszedése volt az intézet igazgató főorvosával. A megbeszedés következményeként másnap dőlött egy kénszürnybenba szürítő, gyógyíthatatlan örüllett szállították át az elmegyógyintézetből az Antal-klinika műtőjébe. A máskülönbem makkégszegen és bivalyerejjé tébolyultait aztán narkotizáltak és Antal professzor

végrehajlotta rajta a szenzációos műtétet: az örült ember körülülékelt koponyájából kivette a hasznavehetetlen agyvelőt és helyére mestérieren beillesztette ama bizonyos másikat. Ama bizonyos förlétt, akinek Konstantin tanár feleségéről volt „mondani valója.”

Csaknem felesztendeig tartó gondos ápolás után az új agyvelő megoperált beteg végre annyira fölépült, hogy ráismer a különözösa körágyán föléje hajló Antal tanárra.

— Elég erősenk érzi már magzat? — kérdezte tőle gyöngéd hangon a professzor.

A lábbadozó a szemével intett hogy:

— Igen, elég erősenk.

— Nos, — folytatta a tanár — és visszazsa tud már emlékezni, hogy mit mondt nekem fölével ezelőtt. Odaát, a műtőasztalnál, amikor...

A beteg láthatóan erőlködés nélkül felelt:

— Vissza, könyörgőn állassan... — A feleségéről!

— Nos! — szakítottán félbe löbbő nem lopezett türelmetlenséggel a megcsalt férj. — Nos, mit tud felőle!

A páciens behunyta a szemét Ugy látszott, mintha a tanár még tölbecsülte a beteg erejét, akit a visszamelelézés kimerített és pereekig nem bírt szólni. Végre a vértelen ajkák lassan újra megnözdült és alig hallhatóan szállt el róla, mint valami néhész sóhaj, hogy:  
— Bocsnát, professzor ur... én voltam öngyásága szabója... és... és nem fizette ki az utolsó ruhászámláját; csak ezt akartam mondani a tanár urnak. S aztán, mint aki passzkan végezte a dolgát, átfordult a másik oldalára s új porhüvelyében józú álomba merült.

# Megtámadtak három rendőrt

Hatóság elleni erőszak miatt letartóztatták a támadókat

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Az utóbbi időben mint ismeretes, a kötelességüket teljesítő rendőrök ellen több ízben támadások léptek fel olyan egyének, akiket az egyes rendőrszervezetek csendre intettek, vagy pedig elő akartak állítani a főkapitányságra. Csaknem nap-nap után jelentek meg hírek arról, hogy rendőrököt tetlenül bántalmaztak, megsebesítettek és két esetben agyonlőtték. A főkapitányságon ezért elhatározták, hogy a jövőben a leg-erősebben járnak el azok ellen, akik hatóság elleni erőszakot követnek el és ilyen módon akarják a főváros közbiztonságát megzavarni.

Ujabbán három egyen ellen indult meg az eljárás hatóság elleni erőszak miatt. Mind a három esetben a rendőrök életveszélyes helyzetben voltak, és csak erőlyes fellépésüknek köszönhetőek, hogy támadóikat sikerült gonosz szándékukban megakadályozni.

Az első eset még május 12-én történt. Akkor a Thököly úton levő Millenáris sport-telepen boxmérkőzést tartottak, az öltözőnél egy rendőr állt őrszemén, mert az előző boxmérkőzések alkalmával a boxolók öltözőit feltörték és onnan ékszereket és ruhamezőket vittek el az ismeretlen tettesek. A rendőrt tehát azért állították oda, hogy az újabb betöréseket megakadályozza.

A boxmérkőzés után többen be akartak menni az öltözőbe, a rendőr azonban a mérkőzőfeleken kívül nem engedte be oda senkit sem. Ekkor egy magas fiatalember kivált a tömegből, aki

egy vasbokszerrel a rendőrt fejbevert, úgy, hogy az eszméletét veszítve összeesett.

A támadónak a nagy tumultusban sikerült elmenekülnie. Most azonban Grün Jakab kereskedőség személyében kinyomozták, előlították a rendőrségre, ahol letartóztatták.

Tegnap délelőtt a Rákóczi úton Jurkovic Sándor kereskedőség legébembőket árusított és ittas állapotban inzultálta a járőröket. A rendőr igazolásra szólította fel, majd csendre intette,

mire Jurkovic rávetette magát a rendőrré, megharapta és összeragadta.

A rendőr súlyos sérüléseit a mentők köztük a *Dühöngő légtömörítést két rendőr tudta csak ártalmatlanná tenni.* Bevitették a VII. kerületi kapitányságra, ahol hatóság elleni erőszak miatt letartóztatták.

Nagymarosról vonaton jött Budapestre Szekeres János napszámos. A vasútállomáson, a kocsik közötti átjárón tartózkodott, mire a vonatkísérő segítségét figyelmeztette, hogy a pályán tartózkodnia nem szabad. Szekeres bieskár rántott elő és azzal a segédtséget meg akarta sebesíteni. A dulakodók közé ment egy rendőr, aki Szekereset ártalmatlanná akarta tenni. A napszámos azonban

rátámadt a rendőrré és a késsel több helyen összeragadta.

Szekereset szintén letartóztatták.

# Fekete, fekete... fekkete...

Ki írta a sötét dalt? — Szerzők attackja egy kávé ellen — Népdal, vagy nem népdal? — Riport két útközvetben

— A Hétfői Napló zenei haditudósítójától. —

Verdun hősi várának híre elevenedik fel a buzgó haditudósítóban, mikor hozzáül, hogy papírra vessen Grosz Ödön kávé alakját, aki dacolva vésszel és viharral és zeneszerzők ádáz rohamával, győzedelmes lett a nagy fekete-fekete-fekete csatában.

A cigányoknak megvan az a rossz szokása, hogy minden népszerű dalt eljantsák, amit ismer. A komponisták viszont megvan az a rossz tulajdonsága, hogy a műveiket lehetőleg sok tantiemet szeret kapni. Innen kezdődött a háborúság. A cigány nem fizetett. A komponista perelt. És végre a Kúria kimondta, hogy a cigány muzsikálta dalokért anyagilag a kávé felel.

Nosza, támadt erre nagy harakelva a szerzők közt és egy rövid, de döntő jelentőségű esetpaté után a kávéos ugyan siralmas békeszerződést voltak kénytelenek aláírni. Evente mindegyik पासulélt kellett, hogy fizessen a „zeneeladási jogok biztosító irodájá"-nak. Csak Grosz Ödön kávé (Ostende) nem. Nem ő. Nem az istennek. Egy huncut vas nem sok, de annyit sem.

Es így lón, hogy a Zeneeladási sáttóbbi titkózetre indult és beperelte Grosz Ödönt. Mondván, hogy a cigány az Ostendében szerzői jogot bitorolt, mikor a Fekete, fekete, fekkete címűt (írta Hetényi Heildberg Albert, a zeneeladási sáttóbbi tagja) elhúzta, mondhaiti közkívánatra.

Grosz Ödön egyelőre defenzívára szorítkozott. Azt mondta, hogy a Fekete, az egy egészen egyszerű, mondjuk talán közismert népdal és a cigány legfőjebb a nép jogát bitorolta, de semmiesetre sem Hetényi Heildbergét. A bíróság azonban szakértőt hallgatott meg, aki azt mondta, hogy ha a kottán Hetényi neve áll, akkor az Hetényi személye. A bíróság tehát Groszt elmarasztalta.

De Grosz most már offenzívába ment át (második útközvet) és felebezt. És bejelentette, hogy a Fekete nem is Hetényi írta, mert megjelent egy másik Fekete is és azt Szirmai Albert írta, de nem is Szirmai írta, mert megjelent egy harmadik Fekete is és azt Zerkowitz írta, de nem is Zerkowitz írta, mert megjelent egy negyedik Fekete is és azt Pallós Tivadár írta, de nem is Pallós írta, mert megjelent egy ötödik Fekete is és azt egy „nép” nevű zeneszerző írta és Kasán például semmi sem jelent meg és az odaváló kisgazda legények mégis szelvényben hosszában énekelik a Feketét.

— Minek következtében — mondta Grosz — mondhaitn azt is, hogy a cigány az Ostendében nem Hetényi Feketejét húzta, hanem Szirmaiét, vagy nem is Szirmaiét, hanem Zerkowitzét, vagy nem is Zerkowitzét, hanem Pallósét, de én ezt nem mondom, hanem azt mondom, hogy a cigány egész egyszerűen a népet húzta, a szép, rendez, tisztességes népdalt. Azt pedig minden zeneeladási sáttóbbi ellenére is szabad.

A döntő csata a Tábla magas színe előtt folyt le. És itt a Zeneeladási jogi képviselője, látva a becsatotit eredeti Feketék tömkelegét, kijelentette, hogy ez általános szokás. Szokás, hogy a kiadók ugyanazt a népdalt, vagy külföldi slágert négy-öt zeneszerzővel is transzponáltatják és mint külön dalt árusítják.

A csata siralmasan végződött a zeneeladási sáttóbbire nézve. A szakértői bizottság kimondta, hogy ha már a plágium kényes kérdését nem is érinti, megállapítja, hogy az öt különböző Fekete hangról-hangra azonos egymással, és mind azonos a népdallal.

Grosz Ödönt tehát felmentették, mert a bíróság kimondta, hogy a Fekete nem olyan mű, amely jogsegélyt érdemel. Zeneeladás sáttóbbi elutasították, Grosz Ödön nem fizet egy vasat sem és a cigány, ha ugyan meg nem únta, még ma is húzza a Fekete, fekete... fekkete...

## Egy fiatalember milliós facsalásai

Vidékre menekült, harminc feljelentést adott be ellene

A rendőrségre számos feljelentés érkezett egy Juhász László nevű fiatalember ellen, aki kereskedőtől és magánosoktól jelentős összegeket vett fel azon a címen, hogy fát szállít nekik. A pénzt felvette, a szállításokból azonban nem lett semmi, mert Juhász, aki mindenütt mint egy fatermelővállalat titkára jelent meg, közönséges szélhámos volt.

A detektívek heteken át keresték Juhászt, akinek azonban mindig sikerült a rendőrség figyelmét elkerülni. Mintegy harminc feljelentést adott be ellene és a károsultak elmondották, hogy közel másfélmillió korona erejéig csapta be őket az elegáns megjelenésű szélhámos. Legutóbb Bors Imre fehérműtisztító Iskola uca 5. számú műhelyében jelent meg és Borsnak húsz métermázsza fát kínált eladásra. Bors 30.000 koronát adott át Juhásznak azzal, hogy az összeget fizesse be a Déli vasútnál és Juhással elküldte a fát, akinek a fát a Déli vasútról haza kellett volna szállítania.

Juhász és a fiatal Bors együtt elmentek a Délvasúthoz, ott Juhász az egyik pénztárlablakhoz lépett és úgy tett, mintha fizetett volna. Amikor onnan eljött, egy nyugtát mutatott fel Borsnak és azt mondogatta, hogy ezt alá kell iratnia. Együtt mentek a külső pályaudvarra, közben mellettük lassan elhaladt a Székesfehérvár felé induló vonat. Juhász hirtelen felugrott az induló vonatra, ahová a fű már nem tudta követni. Így sikerült neki a pénzzel a fű mellől megszöknie.

Bors feljelentésére a rendőrség értesítette a székesfehérvári rendőrséget, hogy amennyiben Juhász odamenukült, nyomozzák ki és tar-

tóztassák le. A főkapitányság különben minden intézkedést megtett, hogy a veszedelmes esalót mielőbb kézrekerítse.

## „Bizalommal és hidegvérrel”

Páris, május 27.

(Havas.) A francia-belga társaság lakomáján Poincaré miniszterelnök pohárköszönőjében ismételtlen felhívta a figyelmet arra, hogy Németország, amely a háború alatt nem szenvedett kárt, a pénzt felesleges munkákra és fényűzési célokra pazarolja s így önmaga teszi lehetetlenné, hogy a világot kölcsön útján megszerezze az adósságaitól való megszabadulásra szükséges pénzt.

— A belgák és franciák — így fejezte be szavait Poincaré — bizalommal és hidegvérrel várnak. Bizalog vannak kezükben. Most adósunk áll, hogy ajánlatokat tegyen nekünk és szavát tartsa meg.

**Bűnről 150.000K-tól**  
ehédlők, könyhak azon aml  
Vörösmarty u. 17. batorgyári lerakat

**Aranyakat 2100-3500K-ig**  
brilliant, ezüstöt, répséget, mindenkinéi drágában vesz a KÖZPONTI ÉKSZERESVÁLLALAT  
József körút 17. szam Telefonszám: József 61

**Fehérhűtőkor, konyha, előszoba,**  
hálozoba, esakia elvárduók, szalonok, matracok alkalmi árakon Freiler Asztalosmesternéi,  
VIII. Erdélyi uca 1. szam. Telefon: József 28-78

**Poloskaírtást!**  
lakástakarítást, festést, szőnyegpótlást legelőnyben vällal Takács yaktum, Horn Ede u. 12. Tel. 12-84-42

**Megelő árakat fizetek viselt férjiruháért!**  
Wertheimer, Gr. Zichy Jenő u. 23. Telefon 28-73  
Hirdetjük és fizetünk a lehető legmagasabb árakat aranyért, brilliansért ezüstért 80-160 koronáig, Hamisfogakat 1000 koronáig. GELLERT TESTVEREK Értévs uca 6

**FÉRFIRUHAK**  
legfinomabb kivitelben, készen és mérték után, meglepő olcsó árban  
FEHÉR M. MIKSA, Károly körút 16

# Bizva pénzügyi kormányunk sikeres tárgyalásaiban, az összes raktáron lévő

# Zsuffa István és Társai

angol gyapjűszövek nagykereskedése

Budapest, IV, Váci uca 25. Telefon 14-73. sz.

gyapjűszöveink árakból a visszavonásig **15%** engedményt nyújtunk!

Ezen rendkívüli alkalmi eladással főleg az igen t. vevőink előnyét óhajtuk szolgálni és üzletünknek amúgy is nagy forgalmát fokozni, miért is ajánljuk a t. vásárló közönségnek, hogy vételkényszer nélkül vegye igénybe udvarias készségünket, hogy a raktáron lévő közismertebb **CLASS** minőségű és egyéb gyapjűszöveinket bemutassuk és így a vásárlóinknak, hogy ezen páratlanul álló olcsó eladás előnyös voltairól meggyőződjenek. Tiszta gyapjű 140-5 cm. komplett szelvényű férfiöltöny és páros szövegek már **9500 K-tól**. Tiszta gyapjű női kelmeik, u. m.: Covercoat, Velour, Gabardien és gyönyörű aljűszövek már **6200-3000** koronától.

Különbözes vasznak és mosószövegek. Elegáns pisidek, Auto- és kocsitakarók. Ezen ajánlatunk abszolút szolid és előnyös voltait cégünk közismerten jó hírneve garantálja.



HIREK

Menetrend

Most olvasom, hogy megjelent az új Menetrend. Az új Menetrend, hogy megjelent; azelőtt mindig a Menetrendben olvastam. Ez persze nagyon régen volt, még történelmi időkben, amikor még elesőbb volt a Menetrendet olvasni, mint ma az újságot. Most, amikor olvasom, hogy megjelent az új Menetrend, szeretném a leendő unokámat a térdem köré gyűjteni és boldog emlékezés-el elmondani nekik, elmesélni, hogy mi is volt az azelőtt régen, amikor az új Menetrend megjelent. Nagyjában és hivatalosan akkor is tavasz volt, mint most, 12 ember zsendülő vágyakkal és húsz-harminc fillérrel bement a trafikba és elkezdte utazni, átdömozni. Húsz-harminc fillérért, úgy olvastuk akkor a Menetrendet, mint ma a színházi mátsort, vagy az ételap, amire néhány napján mégis csak telik a magunk fajta földi halandóknak is. Egy-egy polgáryeg néha a színházba is akad s egy-egy ebédre, vagy vacsorára itt-ott az egyetemet végzett ember is bekönyvelésködkök a vendéglőbe.

Emlékszem, amikor egy ilyen új Menetrend annak idején megjelent, a budai hegyek mögött kékebb lett az ég és mindig úgy éreztem, hogy Olaszország ott kezdődik valahol a Délvási út indoklásánál és egy úgrás; a Lido, kettő Firenze, három: Nápoly. Fiatal voltam és mi volt akkor nekem egy ilyen úgrás? Gyermekekomban a Verne-regényeket nem olvastam akkora lézál, mint ezeket az új Menetrendeket, az életnek ezeket a rcmelműveit, melyek-el a vasit Shakespearéj és a távolságok Balsacjai ajándékoztaék meg a vándorkedvű emberiséget. Kétdoldalt szemem révülten száguldozott a csatlakozások útvesztőjében, jalta a mértékleteket és nyelte az idegen városok, messzi tengerék, tájak és hegyek ingerlő, csalogató szépségeit. A könyv margóján, ahová egék könyvekben bölcs megjegyzéseim széljegyzetben kerültek, reszkető ceruzával kiszámítottam, hogy a száz koronából egy hetet tölthetek Velencében és még haza is hozhatok húsz koront, hogy még ideháza is legyen egy heti élni valóm. Emlékszem, háromszáz koronával nekidegítam Párizsban, ahol egy hónapig élttem és ezer koronával egyszer végig körutaztam Európát, pontosan ahogyan azt az új Menetrend előírta.

Es ma olvasom, hogy megjelent az új Menetrend. Lelkem pályaudvarán régi vonatok indulnak, kattogva futnak szét a váltók labirintusán, elrobognak messze a világ ezer tájai felé, régi, szép emlékeim közé, végig futnak Berlin pályaudvarán, bejutnak a Gare de l'Estbe, a londoni ködbe, Firenze virágillatába, az északi tenger hullámai alá, érzem a drága fűsítőt, a feljéhetetlen vasított fűlkoszagot, a rohadás mámorát, a megállók szibbasztó csendjét, a sok nyelvű káldözést, látom a lábam alatt elköngyöző szilárdulatok, alábukó világyeket, hidakon robagás, el-futó folyók, zsongó vaksgs az alagútban, megérkezések, szállások, első reggelik, séták, csodálkozások, gyorsan megszokott urasság és minden, minden... száz korondért, mag háromért, világrészek háromért, városok egyért és a kicsi, és, búz gondok, pumposok, názi készülődsék, utazni, utazni, nézni, látni, élvezni az életet, a Földet és mindent, minden jót és szépet, amit az élet és föld adott. Ma pedig...? Ki gondol ma erre? Ma olvasom, hogy megjelent az új Menetrend. Az új Menetrend 500 korona. Istenem, honnan veszek annyi pénzt, hogy megvegyem! Úgy szeretném olvasni, ha már utaznom nem lehet. Belle Pál.

# Rendkívüli minisztertanács előtt a külföldi kölcsön ügye

## Sebess Dénes lesz az Igazságügyminiszter

Kállay Tibor pénzügyminiszter szombaton Budapestre érkezett, vele egyidejűleg megjött a jóvátételi bizottság döntéséről szóló helyesbített jelentés is, amely szerint a felveendő külföldi kölcsön egy részét jóvátételre kell fordítani.

Beavatott helyről szerzett információk szerint az változott helyzet elő állította a kormányt. Maga a miniszterelnök volt az, aki megérkezése után egy nappal az egyetemes pártban így interpretálta a jóvátételi bizottság döntését az akkori hivatalos jelentés alapján:

„A jóvátételi bizottság a francia kisanant javaslatot fogadta el azzal, hogy kiharart belőle az a passzus, amely arra kötelezett volna bennünket, hogy a kölcsön egy részét jóvátételre fordítsuk. A módosítás nélkül kölcsönt nem kaphattunk volna.”

„Nemelőrség nemrég jóvátételi füzetésre akart kölcsönt füzvenni és Anglia megtöltötte a saját füzénc-

embereinek, hogy ilyen kölcsönt jegyeztessek. Már most, ha a jóvátételi bizottság az eredeti francia kisanant javaslatot fogadta volna el, akkor Európában nem akadt volna füzéncember, akitől kölcsönt fel lehetett volna venni!”

Igy nyilatkozott a miniszterelnök. Utólag most kiderült, hogy az eredeti francia kisanant javaslatot fogadta el a jóvátételi bizottság a jelzett módosítás nélkül. Ebben a kérdésben hétéfn a kormány tagjai rendkívüli minisztertanácsot tartanak, hogy a további lépéseket megtárgyalják.

Itt említjük meg, hogy a legközelebbi napokban Daruudary Géza helyére kinevezik az új igazságügyminisztert és pedig Sebess Dénes kurial bírő személyében

minthogy Daruudary Géza a halmozódó külügyi kérdések miatt nem tudja a külügyi és igazságügyi tárcát együtt ellátni.

— A Hétfői Napló 20.000 koronás pályázata. A népszerű magyar író, Kárythy Frigyes fejeire kitűzött pályázatunk a közönség legszélesebb rétegeiben a legnagyobb érdeklődést váltotta ki. Mődot akarnak tehát nyújtani mindazoknak, kik eddig a megfjejtők bármely egykőb be nem küldhették, hogy a 20.000 koronás pályázatn résztvehessenek. A pályázati határidőtt ezétt csütörtökig, május 31-ig meghosszabbítottuk. A megfjejtők és nyertes neveit június hó 4-én megjelenő számunkban közöljük.

— Eötvös Loránt báró emlékének ünneplése. A Pázmány Péter Tudományegyetem búléseztelt kaza báró Eötvös Lorántnak a nagy füzikusnak emlékeztetésére vasárnap délelőtt 11 órakor a Középteni Egyetem aulájában ünneppes rendezőt, melyen résztvettek Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter, Wassics Gyula báró a közüzagatási bíróság élnöke, Berzovicy Albert báró v. b. t. és Balogh Jenő vti miniszterek az Akadémia képviselőiben, azonkívül az egyetemi tanárok esaknem teljes számban. A Himnusz előnézése után Siegescu József prelátus, búléseztantán déltán füzűdsőtt a megjelent kultuszminisztert, majd ünnepi beszédsében változta Eötvös Loránt báró pályáját. Végül Klebelsberg gróf kultuszminiszter emlékeztett meg Eötvös József báró jelentőségéről.

— A nuncius a vízvárosi gyermekek között. A Bathányi-rti felsővízvárosi Szent Anna templomban vasárnap reggel 8 órakor Schioppa, Lőrinc pápal nuncius mondott ünnepi szentmisét, melynek keretében megdöztötött 180 budai gyermeket, akik ezuttal először járultak szentáldozáshoz. A mise végével a plebánia udvarán a nuncius jelenlétében megvendégelték az áldozáshoz járult gyermekeket.

— Fábán Béla beszámolója Csepelen és Erzsébetfalván. Vasárnap délelőtt tartotta Fábán Béla demokrata képviselő Csepelen beszámolóját, déltután pedig több ezer füzny választó jelenlétében Erzsébetfalván számolt be képviselői működéséről. Nagy tetszésel fogadott beszámolója után Pakots József, majd Benedek János beszélt.

— Halálhöz. Szokoll Gézáné szül. Sabiner Regina, péntek este hirtelen elhunyt. Temetése hétfőn déltután 5 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben. A megdolgoaltban Szokoll Endre, az „Az Újság” munkatársa édesanyját gyászolja.

— Nyaralást megkérarítja, ha polokált Matleino Vállalatnál, Kiraly u. 16. Tel.: 161-38, iratítja. A cég a végzett munkáért jóállást vállal.

— Báró Radvánszky Antalt előtűtte egy autón. Vasárnap este hét órakor a Rákóczi út és Sip uca sarkán a Bp. 20-648. számú uca előtűtte báró Radvánszky Antal volt országgyűlési képviselőt, aki az út egykőb oldalról át akart menni a másikkra. Az autó Radvánszky bárót zonnal a Rókusba vitte, ahol dr. Fáyoly ügyeletes orvos azonnal megvizsgálta és megállapította, hogy a báró csak jelentéktelen zűdödszt és horzsolást szenvedett. Radvánszky báró sebeinek bekötözése után a lakására hajtatott.

— A Charité Poliklinika közgyűlése. A Charité Poliklinika vasárnap délelőtt fél 12 órakor közgyűlés keretében ünneplő 30 éves fennállásának évfordulóját a Lloyd-palota díszteremben. Gróf Andrásey Gyula élnöki megnyitójában részletesen foglalkozott a Charité Poliklinika küzdelmével, de dícső multjával. A pénztári jelentésben mutatóköz dőlelt el a közgyűlésen megjelent közismert jótékony hölgyek és urak a közgyűlés után azonnal fedezték.

— Véres lázadás Bochumban. Bochumból jelentik: Tegnap este itt ismét nagyobb arányú zavargás tört ki. A tüntetők tuszok szedésével is megpróbálkoztak. A tüzöltség az elfogott polgárokat minden alkalommal kiszabadította és szézarvarta a zavargókat. Az öszcecsapások alkalmával többen meghaltak, illetve megsbesültek. Ma hajnalban öt órakor egy vasuti hidról tüzeltek a tüzörségre. Az örség egy ember meghalt, kettő súlyosan megsbesült. A város belsejében a tüzöltség ura a helyzetnek, a város bejáratánál vörös örségek foglaltak helyet. Tegnap reggel óta a kórházakba négy halott és harminc sebesültet szállítottak be, az utóbbiak közül többen élte veszedelemben forog.

— A közüzagatási alkalmazottak nagygyűlése a Nemzeti Lovardában. A közüzagatási alkalmazottak többször elhasznált nagygyűlést vasárnap déltután 3 órakor tartották meg a Nemzeti Lovardában. A tüzernyi tömeg teljesen megtöltötte a lovardát és számosan voltak, akik már csak a Lovarda udvarán kaptak helyet. A gyűlés az EME nevében Darányi Ferenc miniszteri tanácsos élnököt, Turhányi Egon részletesen ismertette a közüzagatottak serelemt elő a határozati javaslatot, mely szerint a közüzagatási alkalmazottak nagygyűlése kimondja, hogy tekintettel a dolgozótársadalmat sújtó, immár elviselhetetlen megfjejtési viszonyokra, kéri úgy az aktív, mint a nyugdíjas és nyugbérés közüzagatási alkalmazottak illetményeinek aranyparitáson való kintelésát.



Bardtom, a közüzagatási alkalmazottak nagygyűlése el volt keszredve:

— Ekhun má uram — mondotta és köpött egyet — hát eből se lett semmi. Gondtám, itt az ideje, hogy én is végre egy kis pénzhez jussak, oszt mindég is hallottam a zsidó uraktól, hogy valuta így meg valuta úgy, hát, mondom, gondtám, ekkis svájci franko most én is hozdztuk. Mer hogy a nagy köcsönből biztos legelőbb a szegény embernek atak vána. Én báveszt escsinátam az istancidit. Kórbaveszt a nagy fárcsagot. No nem baj. Füzvittem a demokráciás pártba, mer hogy óvastam, hogy ott most döglve igrák az istancidákat az savallófog miatt. Hogy legyen egygel kevesebb döglük. Mer nekem nem kell, engem beirtak. Szavalok még están én is uram, bár nem tudom, hogy az mitől jó. A köcsönre szivesen rászavaltam vána, meg a bérjavításra is, de hát efelül nem lehet szaválni. Csak a Wolf urra lehet szaválni, de amag nem kö. Dollár kö nekünk, uram, köcsönbe, osztán mikor a dollár lemén, a korona meg fel, akko vissza lehet anní, meg még mi adhatunk köcsönbe Amerikának. Ha csak nem veszekennék az urak idebe annyit, mer én csak azt mondom, hogy mikó mi, közüzagatási alkalmazottak egymás közt veszekedünk, akko sohase kapunk bérjavítást. Az urak is aligha asé nem kapnak, mer fojtón veszekednek. Ha ideháza m-jfjérnének, talán azokkal, odakt is jobban meglennének. Azér mondom. No, istennek ajálom.

— Felhívás. Azok a hetedik kerületi választók, akiket a választói névjegyzékből kihagytak, menjenek sürgősen az Erzsébetvárosi Kör (Dohány utca 75.) választási irodájába.

— Tovább tart a péksztrájk. Két hét óta változatlanul tart a péksztrájk, közben olyan hírek terjedtek el, hogy a munkaadók és a munkások bizalmi emberei között meg egyezés jött létre. Később azonban ezeket a híreszteléseket megcáfolták és a vendéglőkben és kávéházakban továbbra is rendületlenül csak nyereset és briost szolgáltak fel a füzőm ropogós és mindenkeflett a szőmzsemye és kifli helyett. Vasárnap ismét azt híresztelték, hogy szombaton este békes meg egyezés jött létre a háborgó pékpariban. Bizonyára a kerek zsemye hível terjesztették el az örvendetes hírt, amely ismét hamisnak bizonyult. Az illetékes felelőtly ugyanis az a felvilágosítást kaptak, hogy a harc tovább tart és egyelőre békéről beszélni sem lehet.

— A Klottid Szeretetház közgyűlése. Vasárnap délelőtt tartotta a Klottid Szeretetház Egyesületi rendes évi közgyűlést, Ripka Ferenc egyesületi élnök elnökölte aletti. A népjóléti miniszter képviselőiben megjelent Pátkó Szandner Aladár miniszteri tanácsos és ott volt Asta Nielsen is, a svéd Vörös Kereszt budapesti kiküldötte, a júkorsági tevékenységéről közismert úrnő, továbbá Gaál Ede I. kerületi előjáró és még sokan mások.

— A FANSSZ rendkívüli közgyűlése. A Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetesége vasárnap délelőtt 10 órakor az Újvárosiúza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek napirendjén a szekerőfővárosi közüzagatási alkalmazottainak illetményrendezési ügye, ingyenes gyógykezelés és kedvezményes grógyzserrel való ellátásának kérdése szerepelt. Budó Jusztin füzttikar felolvasta a bizottság által dolgozott határozati javaslatot, amelynek értelmében a szabályrendeletben megállapított alapjárndódságokat a fővárosi alkalmazottak békeparitáson követelek. A közüzagatási a mindenkori békeparitáson ötvén százalékosan lenne megállapítandó. A javaslatot a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Aranyért 100

K-val, de még annál is többe fizetek grammozont a hirdett áraknál szűndőtt, ezéttört ördási árat fizot a Hungári ékeszerbálti, Hungári tér 9. Meibitz



# A HÉT KÖZGAZDASÁGA

## Részleges hausse folyamata az értéktőzsdén

A közlekedési és a fapiac vezetik be az általános áremelkedést — A közönség is belekepcselődik a forgalomba — Megmozdult a malompiac is

Minden előjel arra vall, hogy az értékpiacon egy erősebb haussemozgalom van kibontakozóban. Mint minden nagy hausse előtt úgy most is a tulajdonképpeni ármozgalom a kultisszál indult ki és a kultisszal már hetek óta tartó nagy animáltsága nyitányát képezi, úgy látszik az általános nagy áremelkedéseknek.

Jelenleg a piacon azonban csak részleges hausse van, amely egyelőre a közlekedési értékekre, a fapiacra és néhány ipari értékre szigetelődött el.

Ezzel szemben a vas, szén és a nehézipar közgazdasági ipari értékek elhanyagoltan fekszenek. Így míg a muliban a nagy hozsok idején az áremelkedések iramát a *Ganz-Danubius*, a *Köszén*, *Cukor* és a *Georgia* árulakulása adta meg, addig az elmúlt héten a partikuláris hausseban részvevő értékek árfelértődése a *Közúti*, *Városi*, *Bár* és *Nova* árformalakulásához igazodtak, amely papírok e hét vezetői értékei voltak. Minden kombinációval szemben, amelyet a közlekedési értékek erős és váratlanul jött áremelkedéséhez fűztek — bár a *Közúti* és *Városi* ármozgalomban feltűnően szerepet játszott az egyezkedési tárgyalások híre is — az igazság, hogy a spekuláció azokon a *kiszáradt* és *addig elhanyagolt* területeken próbál dolgozni, amelyekre éppen elhanyagoltásként fogva sem a kontrenin nem deavudt és amely értékeken a közönség nem vérézt el.

A budapesti tőzsdének ez az elhanyagolt két piaca eddig: a közlekedés és a fapiac volt s amely most egyszerre fávort lett. És ha jelek nem esznek a két piacot sorrendben harmadiknak az eddig szinten mellőzött malompiac fogja követni. A malompiac az áremelkedéseket bevezető élénkség már a hét végén megkezdődött. Így kapcsolódna azután be a különböző piacok egymásután az ármozgalomba és így lassú részleges hausseokból fog az általános árfelértődés kialakulni.

Orvendotes jelenségként a közönség is lassanként belekepcselődik a tőzsdéi forgalomba és nemcsak a hivatalos spekuláció és a bankok dolgoznak egyedül a piacon. A bankokról szólva — a nagyobb intézetek részéről erős hajlandóságot látunk arra, hogy papírjaik érdekében intervallálnak. A *Magyar-Olasz Bank* saját intézetheli értéke és a *Baróti* értékekben lépett fel, az *Angol-Magyar Bank* legutóbb a *Chinoi* és az *Olom* értékekben lépett sikra, a *Hazai Bank* a *Nasicit* próbálta, a *Magyar Általános Takarékpénztár* pedig újra az *Östernelő* kurzusát próbálja javítani. Mindezekben az értékekben vagy már megvult, vagy legközelebb meg lesz a tökélemelés és ezért van szükség az értékeknek egy magasabb árjegyzésre.

Egyáltalában a helyzet az, hogy a rossz tőzsdéi konjunktúra következtében elmaradt tranzakciók már nem várhatnák magukra sokáig, mert a bankok az iparvállalataiknak velük szemben támasztott újabb pénzigényeit csak a tökélemelések révén szerezhetik meg.

A tökélemelésekhez, új papírok bevezetéséhez pedig elsősorban jó tőzsdére van szükség, ami tehát most a bankoknak is elsőrendű érdeke.

A nagy-pénzintézetek közül egyedül a *Hitelbank* tartja egyelőre magát távol a piactól — nem tudni mi okból — és éppen a *Hitelbank* ezen üzleti gesztójának az eredménye az, hogy a *Hitelbank* vezető értékei teljesen lemaradtak, ami a piacon sok gúncra és kommentárra adott alkalmat.

A pénzpiacon a fokozatos enyhülés jelei mutatkoznak továbbra is, és a kospépré 2% körül állandósult látszik.

A Tőzsdeklubb. Szombaton délelőtt mondották ki elvben a tőzsde közönségének vezetői a Tőzsdeklubb megalkulását. A Tőzsdeklubb helyisége az újabb tervek szerint a Dunapart egyik palotájában fognak megnyitni. A Tőzsdeklubb céljáról a mozgalom egyik vezetője, *Halász Lajos* igazgató így nyilatkozott:

— Eddig a tőzsde közönsége kotériákra szakadt. A Tőzsdeklubb megalkulásával célunk az, hogy a tőzsde értékes és számottevő elemét ebben az egyesülésben tömörítsük. A kiküldött előkészítő-bizottság fogja a további programot kidolgozni és reméljük, hogy az új kör- a fővárosi klubéletnek egyik számottevő faktora lesz.

A takarékpénztárak is tökélemelésre készülnek. A Nemzeti Takarékpénztár már régebbi idő óta esedékes tökélemelése után — amint értesülünk — a *Béldorosi Takarékpénztár* is felméli legközelebbi alapitőkét. Az alapitőkémelést a június 10-iki ülésen határozták el. Ez alkalommal 2:1 arányban a régi részvényeseknek ajánlják fel 1500 koronával. *Ingnyenrészvényeket* az a *Karton?* A tőzsdéi elterjedt hírek szerint a *Kartonipar Rt.* hétéfőn megtartandó mérleg-megállapítási igazgatósági ülése után rövidesen határozni fog az újabb tökélemelés részletei felől is. Hír szerint ez alkalommal a *Karton* részvényesinek ingnyenrészvényeket fog felajánlani. A *Karton* elugrása az utóbbi napokban ezzel van összefüggésben.

Elmarad a külföldi gabonabehozatal. A fővárosi nagymalmok tudvalevőleg azzal a kéréssel fordultak a kormányhoz, hogy egyenlőre 500 vagon külföldi gabona behozatalt engedélyezze. *Bud János* közlemezési miniszter azonban nem járult hozzá a külföldi gabonabehozatalt törvéhez. A nagymalmok azonban — amint értesülünk — még mindig nem mondták le erről a tervükről és újabb lépéseket tettek a gabonimport érdekében. Hivatkoznak arra, hogy a malmok foglalkoztatása egyedül csak így biztosítható. Az őrlel forgalom ügyében ugyancsak nem történt még

meg a döntés. *Bud János* közlemezési miniszter a jövő hét közepére hirta össze értekezletre a fővárosi és vidéki malmokat ebben az ügyben.

*Dr. Radó Gyula* — igazgató-helyettes. Az Angol-Magyar Bank igazgatósága legutóbbi ülésén *Dr. Radó Gyula* cégvezető igazgató-helyettesessé nevezte ki. *Dr. Radó* a titkárság érdemes és tehetséges tagja, akinek előléptetését úgy a bankban, mint a pénzpiacon általános szimpátiával fogadták. Ugyancsak aligazgató lett a titkárság, egy másik szimpatikus, kiváló főtisztviselője, *Dr. Márkus Andor* is.

Megindul a tőzsdéi konjunktúra, megkezdődnek a tőzsdéi bevezetések. A tőzsdéi konjunktúra elmaradása következtében igen sok előkészítés alatt álló tőzsdéi bevezetés is elmaradt. Most, hogy az értékpiacon kissé megélénkült, több papír bevezetésre készülnek. Így a *Czinner-szállámin* kívül már a legközelebb bevezetésre kerül a *Winternitz*, a *Böhm-hordó*, sőt a *Fabank* is, amelyet a bevezetés híre erősen fávortáltak az utóbbi napokban.

*Alóni Árpád* — cégvezető. A Leszámitóbank titkárságának kitűnő és szimpatikus tagját, *Alóni Árpádot* az igazgatósági cégvezetővé nevezte ki.

Vita a MÁV. deficitjéről. A Közgazdasági Társaság mult héten megtartott ülésén *Kelety Dénes*, a MÁV. elnökigazgatója beszámolt az államvasutak huszonhat milliárdos deficitjéről. A MÁV. elnökigazgatójának beszámolójához — a hétfő delutáni folytatolagos ülésén — amint értesülünk — eddig felhasználásukat jelentették be: *Tolnay Kornél*, *Neumann Károly* és *Gyömrey Sándor*.

A régi közszállítók ellenértékét is valorizálják. A magyar fatermelők, fakereskedők és fapairosok egyesülése már régebb óta sürgette, hogy a MÁV részére szállított talpfákért a pénz értékesülékenységének megfelelő felárat fizessen. A MÁV. elnökigazgatója most közölte az érdekeltekkel, hogy a talpfáért a szerződésben már régebben megállapított egységáratok 0,25 centimeos zürichi paritásra visszavezetve fogja további intézkedésig a szállítóknaak fizetni.

A Hazai Bank Részvénytársaság rendkívüli közgyűlése elhatározta 125.000 darab 2000 korona névértékű új részvény kibocsátása és a forgalomban lévő 235.000 darab részvény névértékének 1000 koronánál 2000 koronára való fellemelesé után a társaság alapitőkének 700 millió koronára való felértékelését. Az elővetteli jog a jelenlegi részvénybirtokosoknak olyképpen biztosítatik, hogy minon két darab régi részvény alapján egy darab új részvény vehető át 7000 koronáért költségmentesen mégis június 24-től június 2-ig bezárólag az intézet pénztáránál.

Ginomatposztógyár Kopecký és Fial Rt. cég alatt külföldi érdekeltség részvételevel 1.770.000 évárel frank löke alapul vételével új vállalat alakult a *Kopecký* és *Fial Rt.* reihenbergi posztógyárak termékeinek Magyarországóra való előállítására. A részvény névértéke 1000 korona. A részvénytársaság upestli 10.000 négyzetli saját telken a szükséges gyári épületekkel rendelkezik, továbbli teljes berendezéssel fonáda, gyapjamos, festőde és appretúra részére. A szöveggyár több mint száz szövöszék teljesítményét szolgáltatja és főleg finon fémli — és nőruhászóveteket fog gyártani. Az igazgatóság elnöke *Huszár Károly* volt miniszterelnök, alelnöke *Kopecký Félix* Reichenberg, Pénztárhelye: *Strasser* és Társa (Budapest, V., *Nádor* uca 11., *Wien* Rengassa 12., *Berlin* am *Kupfergraben* 4.).

A Központi Váltóüzlet tökélemelése. A Központi Váltóüzlet Rt., mely tudvalevőleg szoros érdekösségben áll a Magyar Országos Központi Takarékpénztárral, május 12-én megtartott rendkívüli közgyűlése az intézet alapitőkének 12 millióról 100 millió koronára való fellemelesét határozta el. Az igazgatóság új tagjaival a következők választottak: *Estcherházy Mihály* gróf, *Isák Elemér*, *Jablonezky János* dr., *Károly Lajos*, ma-

róthi *Fürst László*, *Pogány Brúnó* dr., *Rakovszky István* dr., *Szentivány József*, *Székács Antal*, *Vas Arthur*. Az igazgatóság *Gáspár Aladár* helyettes-igazgatót igazgatóvá, *Füzfás Ercene* cégvezető-főkönnyelőt helyettes-igazgatóvá, *Csordás János*, a bécsi főlk főkönnyelőjét, továbbli *Faragó Jenő* és *Urbán Tibor* főtisztviselőket cégvezetőkké nevezte ki.

A *Magy. Kir. Folyam- és Tengerhajózási Rt.* közgyűlése a társaság 200 K n. é. részvényeinek 1000 koronára való felértékelését, 294.000 darab 1000 K n. é. új részvényeknek kibocsátását és ezeknek darabonként 2000 K vételár mellett 1:1 arányban a részvényeseknek való felajánlását határozta el. Az elővetteli jog május 28-tól június 7-ig gyakorolható.

Az *Élső Magyar Gyapjamos* és *Bizományi Rt.* május 25-én megtartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy a társaság jelenlegi 50.000.000 K alapitőkét 200 millió K-ra emeli fel új módon, hogy a jelenleg forgalomban lévő 125.000 darab 400 K n. é. részvény a tartalékalapból darabonként 1000 K-ra helyeztetik fel. *Kibocsátatik* továbbli 1923. január 1-től osztalékjogosult részvény, melyek teljes egészükben a régi részvényeseknek ajánltnak fel. Az elővetteli jog 1923 május 28-tól kezdődőleg 1923 június hó 4-ig bezárólag gyakorolható a társaság pénztáránál, *Budapest*, V., *Kárpát-utca* 9., ahol is az új részvények átvehetőek.

## Óvás!

A hamisított No. 4711. kölni víz vásárlásakor!

**A Ferd. Mülhens**  
Köln a/Rh.  
Glockengasse

éig által 1792 óta régi előírások alapján előállított és az egész világon közzismert No. 4711. kölni víz gyártmányokat az utóbbi időben Budapesten hamisították. A hamisítók ellen a fővárosi mérnökök lépéseket tettek felvételek. A mai napotól egész által Magyarországon ismét forgalomban hozott eredeti kölni víz gyártmányok a hamisítványoktól könnyen felismerhetők. Az eredeti kölni víz üvegén



dombornyomású felirattal, címkéje kékeszöld alapon élénk, dús aranyozással, 6 üvegtípust lepeccselti falkulában kerül forgalomba. Az igen tisztelt közönség saját érdeke érdekében, ha kölni víz vásárlását kizárólag megbízható csekket eszélizi, mi által károsodottól óvja meg magát.

Budapest, 1923 május 26.



**Molnár Bertalan és Társa**  
Budapest, IV., Királyi Pál uca 9

TEURÓCZY nyug. detektiv-főfelügyelő magánkutató irodája bizalmas természetű ügyekben nyomoz, megalítja, informál. Rákóczi út ötvenhét/B. Telefon: József 25-75.

### Óriási árakat fizetek

mindenféle férfi és tisztújárt, főherenmalkert, szőrmebundakert, szőnyegker, búhernedű izet, VIII. ker. Nepszínház uca 21. szám Hívtára hazához jövök. — Telefon József 22-28

SZAGOTVÉNYMILIO kor. részvénytársaságnál, er hold földbirtok-örökségker felhőz adnám leányomat, Megbízotam: Nagy Jenő házassági iródnak, Rákóczi út ötvenhét/B. Telefon. (Cégnedküli levelezés.)

## 7000 kor. párja

valódi bivalybortálpai elsőrendű külföldi nőli teniszpók

bördítiszteszt, férfi nagyság 8000 K, másodrendű minőség 5500-6500 korona.

**Fehér gyermekpók**

legjobb külföldi gyártmány 25-26 sz. 5000, 27-30 sz. 5500, 31-34 sz. 6000 korona.

**Tehénbördszandál**

la minőség 26-29 számig 4400, 30-34 sz. 5000, 35-38 sz. 6000, 39-42 sz. 7800, 43-46 sz. 9000 K

**Női vászoncipők**

francia fazonban, fehérek, szürke és fekete színekben. — Duplatápu szandálk létező legjobb minőségben. Férfi vászonpók francia és amerikai fazonban. Gumitalpu vászon uccal cipő gyönyörű kivitelben. Ramán varrott teniszpók, házipók, harisnyaneműk mérsékelt árban.

**SCHÄFER cég,**  
Budapest, I., Dóbrontel tér 4-6. Telefon: 5-71.

Elegánsabb, szolidabb butorított szobák. nyári lakások téliaknak, hűtőszeknek, házaparkoknak, egy és két szoba-konyhák al-béreltek minden kerületben kaphatók!

## Két óra alatt lakáshoz juttatjuk

ha felkeresi előlélt beludrosi iródnakat. — Szobájt dítatonul kiadunk, ha személyesen, telefonon vagy postán bejelenti. — Ugyizszen a pontos címre

Astoria Lakásiroda, Budapest IV, Kossuth Lajos u. 14. Telefon: 82-74

# SHINHAZI HÉT



MR. SMOKING

— A függöny lement, most aztán beszélhet.

— Hát bizony beszéltek is, még pedig nagyon érdekes hírt. Maguk ugyan mindig újságot kérnek tőlem, de én csak hírt adok, mert az újság már befejezett valami, a hír pedig még csak kering, de ha nem vigyáz az ember, még valóra is válhat. Bizony, bizony, A Király Színház nagy művészetű táncoskomikusait is mindig felhívták, hogy ne járjon annyit a Nagymező utcába, mert még ott tartják. És most lessék, a baj megtörtént. A kiváló művész megjelent Beöthy vezér iródjában és félhivatalosan bejelentette, hogy a jövő szezonra kiválasztotta daraboknál őt ne vegyék figyelembe, mert a jövő szentől kezdődően alkalmassal a Fővárosi Operettszínház tagjai közé szerződik. A vezér erre több gúzsit ígért, de a művészt ez sem indította tervének megváltoztatására. Úgy látszik hát, nem a pénz az, ami dicsálta a Fővárosi Operettszínházba a Királyszínházból.

— Erre igazán nem számítottam. És akkor ki megy helyébe?  
— Alkalmassal a Fővárosi Színház fiatal táncoskomikusa, aki aránylag rövid időn belül ragyogó karriert futott be és bizony nem bánta meg, hogy a császár kabátját felcserélte a színpadi frakkal. A Királyszínház jövő szezonbeli első darabát már nem is a régi, hanem az új táncoskomikusra szabta át.

— Mi van még a színházak táján?  
— A Renaissanceban majdnem baj lett a múlt héten. Simonyi Maja ugyanis kijelentette, hogy a "Trónörökösön" kívül az idén már nem játszik többet. Bárdos igazgató méltányolta is Maja kérését és elküldte a fiatal Tassy Máriaért, aki nagyon tehetséges és ebben a szezonban még csak egy szerepet játszott. Az üzenet azonban nem találta ott hon Tassy Mária. Erre sürgönyöztek érte Stófkora, ahonnan robozó áton sietett haza az ambiciózus művésznő. Bement a színházba, megkapta a Tünemény és a Végáldomás két főszerepét és amikor odahaza tanulni kezdett, valami a szemébe esett, ami súlyos gyulladást okozott. A művésznő, szegény így kénytelen a szobát őrteni, viszont Simonyi Maja is hozott dízlozatot és kijelentette, hogy addig játszik, amíg Tassy Mária fel nem érül betegségből. A Renaissance előlén szó, még elmondok egy érdekes pletykát. A Tünemény Sas Joltánja, a fiatal, szép és tehetséges Horváth Éva a darabban az első és második felvonás közt férjhez megy. Úgy látszik ettől kapott kedvet arra, hogy ezt az életben is megtegye. De míg a darabban a szerény Csapó könyvelő urat választja, a valóságban egy gazdag és előkelő úrnak nyújtja a kezét. Azt is elmondom, hogy Burján a minap betizent az Operaházba és bejelentette, hogy a szép időkre való tekintettel nem hajlandó többet énekelni. A szerepeit — üzenete — adják oda Unkelnek, ő pedig elutazik Nagyváradra.

— Elmegy a Beöthy-jubileumra?  
— Hogyne! Én ne mennék el, amikor mindenki ott lesz? A jubileumra egyébként egy gyönyörű díszalbumot ajándékoznak a tagok a vezérnek. Az albumot Báthly István rajzolja és már el vitték a könyv-

kötőhöz, hogy foglalja ezüstös kötésbe. Az album kötsze 350.000 Koronára kerül, amit az Unió tagjai, nagyrészt a Királyszínházak, meg a Magyar Színházak adták össze, úgy hogy amikor az év a Blaha Lujza-színház direktoriához került, már csak ezer korona hiányzott a gyűjtésből, amit persze ő készséggel felajánlott s így ma már együtt van a bekötési díj.

— Mondja, mister Smoking, miért pityergett a Vigszínhá fiatal, babaarc szerelmese színésze a "Négy frakk" főpróbáján.

— Miért sirt, arra kíváncsi? Megmondom. A "Négy frakk"-ban az ifjú színész egyik frakkos urat játszza, akinek az orra alól Göth Sándor, a rendező egy kurca-picurka angol bajuszt parancsolt. A színész, már tudnillik az a színész, aki itt szobán forog, nem volt hajlandó a ricszszakolt bajuszkát felragasztani, mondván, hogy az nem jól áll az ő arcához. Erre a drága, jó Tanay Frici erkölcsi prédikációt tartott az ifjú szerelmes színésznek: "Nem fontos az, hogy a férfiszínész szép legyen, hanem jó legyen. A színész jósga megsejti az arcot, amint, öcsém, láthatja az "Ördög"-ben, meg a "Faun"-ban — mondta Tanay. Ezért pityergett hát az ifjú lírai színész.

— És most gyorsan a szokásos viccet, mert már, mint hallja, csengetnek a következő felvonásra.

— Az is van, még pedig egy kurta kis viccesek. Hát hallgasson ide. Kiss Ferinek, a Nemzeti Színház művésznének szászera korona fizetése van egy hónapra, Marta Farra-nak, a birkeözónak ugyancsak szászera koronája van, csak hogy egy napra. Hát nem vice ez?

## Péchy Erzsí megvált az Unió Színházaktól

Ősszel a Fővárosi Operettszínházban lép fel

— A Hétfői Napló tudósítójától. —  
Már a Sárka kabát balsikere után, színház körökben élénken tárgyalták Péchy Erzsí elkedvetlenedését. Rövidesen a művésznő megbetegedett, úgy hogy szerepét azóta más tölti be a Királyszínházban. Sorra eafoltak betegséget és távozását, míg végzetül mégis megtörtént a nagy eset: Péchy Erzsí felbontotta szerződését az Unió színházakkal s e pillanatban egy budapesti színház kötelekezésébe sem tartozik.  
Mint jól informált helyről értesülünk, Péchy Erzsí a nyár folyamán Beosben, a Johann Strauss Theaterben vendég szerepel Offenbach "Szép Helén"-jában s csak ősszel tér ismét vissza Budapestre.  
Most már egészen bizonyos, hogy ő fogja krealni a Fővárosi Operettszínház első látószerepétjében, a "Ciboulette"-ben a női főszerepet.

## A hét humora

A Blaha Lujza-színház udvarán eigaretázó színészek azon versenyeznek, ki tudja a legrosszabb viccet mondani.  
Fülöp Sándor megkérdi:  
— Mondjátok meg, mit csinált Sienkiewicz lengyel író, amikor besiet a San folyóba.  
— No mond meg — faggatják.  
— Sienkiewicz kélt a vizből — feleli diadalmasan. Természetesen övé a pálmá.

Egyik "kikopó" szfnészünk a minap vendégzerepelt ment az egyik vidéki városba. Mitán több, mint egy hétig nem jött haza, felesége, ki melesleg mondva, el szokta nézni férje huncutságit, sürgönyt küldött a vidéki direktorhoz:  
— Sürgényudasz. Férjem hol él és kiélt?

A Magyar Színház társalgójában Törzs Jenő távozásáról beszélgetnek.

— A "Törzs" közönséget biztos elvesztjük — mondja Kabos Gyula.

Egy kritika 1923-ból, a színészkola vizsgálójáról:  
... s a fiatal és tehetséges színívenedék egy kész művésztörő valló kétfogatún hagyta el a színházat ...

## A harmadik anyaszerepem

Írta: Göthné Kertész Ella

Nekem a szerep, amelyet Lakatos László írt számomra a "Négy frakk"-ban, kettős örömet hozott. Örömemet szolgált, mert magyar szerzőtől kaptam ajándékba, boldogságot hozott, mert hálás, nagyszerű szerep, az idén a harmadik, amelyet a színészeleckeöknyevék "anyaszerep" cíu alatt ismernek. A "Cserebere" című mókásghyan kaptam az első anyaszerepet, egy jökedvű, tréfás anya szerepét, a másodikat az "Ur szöle"-ben, amelynek realis címét igyekeztem híven visszaadni és most a "Négy frakk"-ban egy karrikatúrát adok, az anya karrikatúráját. Mindhárom szerepem közül ezt szeretem legjobban, ez nőt legjobban szívemhez és azt hiszem a közönség is, az én drága jó közönségem is, leginkább ebben talál meg engem, Göthné. Pozsonyban egyébként szegény elszakított magyarjainknak mind a három szerepemben bemutatkozom majd.

## RÖVID HIREK

**KRAUSZ SIMON**  
Jeritza Mária tiszteletére estélyt adott, amelyen a magyar pénzariszokraták lelkesen ünnepeleék a világhírű művésznőt.

**LUKÁCS PÁL**  
születésnapjára ötvenzer korona ajándékot kapott a Vigszínház igazgatósgától (Hányadték születésnapjára? A szark).

**SÁNDOR ERZSI**  
Nagyváradon vendégzerepel. "A ROSZALÉNY" című Gilbert-operett lesz a Blaha Lujza Színház első ujdonsága a jövő szezonban.

**FARAGO UDÓN**  
volt Kassai sziniszagató ruha és díszletárát a csehek lefoglalták azon a címen, hogy az a cseli állam vagyona.

**FARAGO JENŐ**  
megváltik a Zsarden művészi vezetéstől.

• A Beöthy-jubileum a Magyar Színházban. A Magyar Színházban június 2-án, szombaton lesz az első éjjeli előadás. Ekkor ünnepeik az Unió vezérigazgatójának, Beöthy Lászlónak huszonöt éves sziniszagatói évfordulóját, mely ünnepező műsorát végleg megállapította már a rendezőbizottság. A műsor két részből áll. Előbb az irodalmi, művészi és társadalmi testületek üdvözlik Beöthy Lászlót. Aztán színpadkerül a jubiliás "Kovácsné" című vígjátéka. Ez az előadás tulajdonképpen repris lesz, mert Beöthy e darabját husz évvel ezelőtt mutatta be a Vigszínház. E díszletadásra, mely tizenegy órák között kezdődik, a rendezőbizottság bizonyos számú jegyet fenntartott a nagyközönség számára. E jegyek árúsítását szóródnal reggel kezdi meg a Magyar Színház pénztára.

• A Vigszínház jövő hetét a színház legújabb vígjátéka, a Négy frakk dominálja, amelyet vasárnap, hétfőn, szerdán és pénteken játszanak. A keddi estét a John Gabriel Borkmannal, esütörtökön pedig az Ur szölejt adják. Szombaton kezdi meg vendégzereplését Leopoldine Konstantin Lengyel Menyhört Tüncösözövel (Die Tänzerin). Vasárnap a Kék róca (Blauwechs) kerül színpad, hétfőn pedig a Clarissa's halbes Herz című vígjátékának lesz a bemutatója. — Leopoldine Konstantin vendégzereplésének ideje alatt a Vigszínház együttese Pozsonyban játszik.

• Valda Ernő: A trónörökös című drámája a Renaissance-Színház legközelebbi ujdonsága. A rendkívül érdekes háttérű és szenzációs izgalmu királydrámát annál nagyobb érdeklődés előzi meg, mert már a magyar bemutatót

megelőzően rendkívül sikert aratót Madridban az Udvari Színházban és egész Amerikában. A Renaissance-Színház szerzerosztása azt a külön érdekeséget ígéri, hogy a trónörökös szerepét, Törzs Jenő játssza, ki ezáltal lép fel először működésének új helyén, a esütörtök pedig Csorok Gyula. A női szerepet a trónörökös szerelmosát Simonyi Mária játssa. A darabot Bárdos Artur igazgató rendezi.

• "A sárka kabát" 25-ik előadása. A Király-Színház nagyszerű Lohár-ujdonsága, A sárka kabát, melynek előadása és látványosságában menő kiállításra csak a legnagyobb külföldi színpadokon tapasztalható, jövő esütörtökön 25-öd-szer kerül színpadra Honthy Hannával, Karácsonyi Ilvel, Hátkával, Latabárral és a vendög Urayval a főszerepekben. A kitünő daljáték természetesen az egész hét műsorát betölti.

• Diadalmas asszony, a Városi Színház népszerű operettje kedden, szerdán, pénteken, szombaton és vasárnap kerül még színpadra Kosáry Emmával és Király Ernővel, az ünnepelet vendégművészekkel, Tisza Karollával, Sziklayval, a népszerű párral, Hortival és Sikkal a főszerepekben.

• A Marinka a táncosnő utolsó hete lesz a Fővárosi Operettszínház jövő hete. Minden este adják a páratlanul kedvelt operettet, amelynek melódákkal toll zenéje és érdekeszítő, mulatságos szöveg nagyszerűen érvényesül Biller Irén, Harmath Hilda, Kertész, Halnay, Ujváry, Vendrey és Zótony pompás együttesében. A jövő hétfőn érkezik meg a Marinka, a táncosnő a századik előadás jubileumához. Vasárnap délután a Tatarjárás kerül színpad.

• A Sifok gyönyört százados, a Vonószeneseti kétszázhuszonötöd-ször játszza most már második sorozatos szüfölt házakkal az eskü-téri Helikonban vendégzereplő Apolló-Színpad.

• A tünemény, Végállomás, Tükmag, a Renaissance-Színház három kedvelt repertoír-darabja váltakozik a jövő hét műsorán. Hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap A tünemény Simonyi Máriaival, Bérczyvel és Virányival, kedden és szombaton a Végállomás Simonyi Máriaival, Csorossal és a vendög Mészáros Gizával, esütörtökön, Ujváry, a Tükmag Ilosvay Rózsival és Csorossal a főszerepekben kerül színpad.

• "A Szép asszony köcsisa" minden este Rajna-Czobor nagyszerű operettje, a "Szép asszony köcsisa", melynek előadásaira a szezonvég ellenére nap nap után az "utolsó" helyig szüfölt a Blaha Lujza-színház, a jövő héten is minden este színpad kerül Somogyi Nival, Vályi Inóval, Otvís Gittával, Lászlóval, Szirmaival és Tamással a főszerepekben.

• Zaza és a Tükör megy esütörtökön este a Városi Színházban. Leontovál Áradó zenéjű dalműve a bemutató kitünő szerzerosztásban, a "Tükör" Bajgor Gizivel, a Nemzeti Színház kitünő művésznőjével van műsoron. Hétfőn Unkel Peter felléptével a "Büvs vadász", következő hétfőn Aquila Adler Adelínával, "Traviata" kerül színpad.

• Szölliő Rózi Tutenkamen delával Bánóczi mint szászetenekes jövendőmontó Boross, Posmer szöllőkkel artnak tapokat esténként az Apolló-Színpadon.

• A karzemélyzet jutalomjátéka lesz vasárnap, június 3-án délután a Városi Színházban. Színpad kerül a Bajazzók és Paraszübeüest című népszerű opera elsőrendű szerzerosztásban. Ez lesz az idei színiévad utolsó delutáni előadása. Jegyek már válthatók a színházi pénztárnál és a jegyirodáknban.

• Madame Tallien — a francia forradalom híres asszonya — Lydia Borelli művészi alakításában egyike a világ legnagyobb filmjeinek. Az Uránia e heti műsora ez. Az előadások 5, 7, 7, 10, 10 órák között kezdődnek.

• A Muzsikó-Otthon vígjáték estél szüfölt házakat vonoznak. A szenzációs "Cserebere asszonyok" (5 felv.), a "Bájos Tommy" (5 felv.), a Peggy és Harold Lloyd-filmek egyaránt kiválóak. (5/4, 5/6, 5/8 és 5/10).

• A Kamarában a Leányasszony, Crocker közkedvelt regénye filmen, tévészerpen Hollay Kamillával, valamint Joe Debs, a kitünő mesterdetektív legújabb kalandja, "Derby Hoos" című izgalmas turirdrámban. A Kamara mai előadásai háromnegyed 6, háromnegyed 8, háromnegyed 10.





# VASÁRNAPI SPORT

## FTC-UTE 0:0

**Az eldöntetlen meccs eldöntötte a bajnokság sorsát**

Szép játékban gyönyörködött az a 25.000 fónyi közönség, amely az FTC C161-ni sporttelepén szemtanúja volt az UTE-FTC footballmérkőzésnek. A küzdelem eldöntötte az 1925. évi bajnokság sorsát. Az UTE-t az MTK-val szemben egy pont veszteség érte és ezzel elyeztette az idei bajnokság elnyerését. A mérkőzés mindvégig érdekes és erőteljes volt s mindkét részről különösen a védelem tünt ki. Az UTE csatársora idegesen, kapkodva játszott, hiányzott a megfűtött összejáték. Az FTC csatársora, különösen a második féldőben szép támadásokat vezetett, de lövéskéve a Vogl gáton minden esetben hajótörést szenvedett.

FTC kezdő nappal szemben, a mérkőzés már a féldő első percétől kezdve heves iramban indul, minék következtében félpercenként változik a helyzet. Előbb az FTC vezet támadást az UTE ellen, azonban a kisközli Kelemen éles lövése Remete kapusnak kezbe jut. A 10. percben az UTE vonul az FTC kapujához és korner ér el, amelyből vezénylő kavarodás támad, de Blum tisztázza a helyzetet. További UTE támadás újabb korner eredményez, azonban Szidon szép kornergázát Amel mezejre kilöki.

Rövid közpajátok után az UTE Vogl H. szabadrúgásából újból az FTC kapuja elé kerül, Amelnek is dolga akad, amennyiben Szidon veszélyes lövést tesz ártalmatlanná. A következő percekben már az FTC csatárlai teremének veszélyes helyzetet az UTE kapuja előtt, azonban Kelemen lövése a kapu mellett süvít el. Az UTE elkecseregetti a bajnokságért jelentő vezető gólerét, azonban a biztosan dolgozó FTC-vedelem csatársorát támadását szeljel-pombolja.

**Féldő: 0:0.**

A második féldőt heves UTE támadás vezeti be: az iram még fokozódik, az FTC is erősen küzd a vezetéset. A 30. percben Egyri éles lövést védí Remete. Az FTC támadásra az UTE támadása következik és a 38. percben Takács II-t, aki az FTC egyik legjobb embere volt, fuhrmannal összehütközik és kiviszik a pályáról. A 50. emberrel játszó FTC csak egy két perőz oek víszta, amely idő alatt Pribó hatalmas lövést bravórozan kornerre védí Amel rávetése. Most a mérkőzés legizgalmasabb felőrája következik. Az UTE elkecseregetten küzd, azonban az FTC nemcsak szereli és teszi ártalmatlanná az UTE támadásait, hanem még egymásután veszélyeztet az UTE kapuját. Tóth rugása a 25. percben csak hajszálnyira kerül el az UTE kapuját. Másodpercenként változik a helyzet, mindkét csapat teljes erővel küzd a vezetéért. eredményt azonban egyik csapat csapat sem ér el. Ezzel a mérkőzés eldöntetlenül ér véget.

**Korintian új: Vasas-TTC 2:1**

Allandó Vasas főlény. A vasasok csatárlai egymás után küldik lövéseiket a TTC kapujára, azonban a labda vagy a kapus szakmányárára lesz, vagy hajszálnyira kerül el a kaput. A TTC gólját a második féldő utolsó percében korner révén szerzi meg.

MTK: Szegedi V. S. 4:0 (2:0).

**II. osztály mérkőzések**

BEAC: Postás 3:1.  
Ekszerész: NSC 2:1.  
BAK: HTK 0:0.  
UTSE: Testőrség 0:0.

**Atlétika**

**A KROE nemzetközi atlétikai versenye**

Nagyszánu atléta állott startban ma a Margitszigeten, de az idogonek, akik a versenynek a nemzetközi jellegét megadhatnák volna - elmaradtak. Ennek ellenére is néhány szép eredményt szűrt a verseny, s bár Gerőnek

nem sikerült a 100 méteres síkfutás országos rekordjának megdöntése, így is két újabb rekord felállítását könyvelték el az MTK, valamint a KAOE atlétái.

Somfay is megkísérelte a 200 méteres gátfutásban saját rekordjának a megdöntését, de amikor befordult az egyenesbe, a negyedik gátnál felbukott s csak 31 mp. után ért a szalaghoz.

A több eredmények a következők:  
200 méteres gátfutás: 1. Somfay (MAC). Egyedül futott.  
Magasugrás, előnyverseny: 1. Parkas (BEAC) 170 m., 24 cm. előny. 2. Gáspár (MAC) 182 cm. Gáspár első ugrásra vitte a magasságot.

400 m. síkfutás, előnyverseny: 1. Nadas (FTC) 50.9 mp. (32 m. előny.)

800 méteres síkfutás, előnyverseny: 1. Görög (MTK) 1 p. 58.6 mp. (16 m. előny). 2. Fonyó 2 p. 02 mp.

Súlydobás: 1. Komor (MTK) 10 m 52 cm. 3 m. 30 cm. előny. 13 m. 82 cm. 2. Pallaghy 13 m. 67 cm (13 m. e.). 3. Pap 13 m. 39 cm. (8 m. előny).

200 méteres síkfutás: 1. Pap-Kökényesdi (LASE) 23.8 mp. Nagyszerű idő!  
Diszkoszvetés, előnyverseny: 1. Pallaghy (MAFC) 33 m., 8 m. 50 cm. e. 41 m. 14 cm.

2000 m.-es síkfutás, előnyverseny: 1. Grósz (MTK) előny nélkül 5 p. 49.7 mp. 2. Kulcsár.

Grósz ezzel rekordot állított fel a 2000 méteren.

Távolugrás: 1. Sinkás (FTC) 613x90 = 708 cm. (90 cm. előnyvel).

300 méteres síkfutás: 1. Karunczy (KAOE) 35.6 mp. Országos rekord.

Hármasugrás, II. o. részletek: 1. Ujfaluczky (FTC) 13 m.

500 méteres síkfutás: 1. Kulcsár (MAFC) 17 per 46.5 mp. (110 méter hátránnyal).

4 100 méteres staféta: A Csoport KAOE) 44 mp.  
B Csoport: RAC 50.3 mp.

**Király harmadszor is megnyerte a 25 km.-es futóversenyt**

Két külföldi atléta részvételével zajlott le ma délutánt Budapest 25 km.-es futóhajószakának a versenye, amelyet Király Pál (ESCC) 1 óra 11 perc 53 mp. alatt nyert meg, német legrövideje Hompel előtt. Ellenfelét másfél kilométerrel hagyta maga mögött.

**Úszás**

**Az NSC női úszóversenye**

Színos, eleven és mozgalmas volt a Nemzeti Sport Club vasárnapi női úszóversenye, amelyen három meghívású szám is szerepelt. Különb érdekessége volt a versenynek a hűlgyek műugrása, mivel eddig még ilyen versenyt nők részére nem irtak ki. A kifünő tehetségű Dénes Irén élvezetes helyzeteket mutatott be s megérdemelten győzött az ugyancsak tehetséges Lukács Ena ellen.

A nap szökeője Bartha Károly 150 yardos rekordjára volt, amely a fiatal uszó győzelmeivel végződött.

A részletes eredmények a következők:  
100 m. mellúszás: 1. Komáromy Mártha (NSC) 1 p. 18 m. 2. Krasner Kató (BKAC) 1 p. 50 mp.

50 m. férfi meghívású verseny: 1. Schlenker A. (NSC) 28 mp.

70 m. junior gyorsúszás: 1. Mocsay Adél (NSC) 1 p. 10.2 mp.

100 m. gyorsúszás: 1. Dénes Irén (NSC) 1 p. 37 mp., országos rekord. Dénes Irén kifünő ormában, könnyen javítja meg a régi rekordot.

100 m. adúszó főverseny: 1. Krasner Kató (BKAC) 1 p. 46 mp. 2. Nagy Magda. 300 m. főverseny: 1. Barall Augustus (MUE) 6 p. 37 mp. 2. Nagy Magda.

Műugrás: 1. Dénes Irén 16 p. 2. Lukács Éva 13 pont.

150 yardos hátúszás: 1. Bartha Károly (NSC) 1 p. 53.5 mp. Országos rekord.

200 m. férfi meghívású verseny: 1. Gáborffy A. (NSC) 2 p. 32.5 mp. 2. Balók Kálmán (NSC) 2 p. 33 mp.

4x55 m. gyors staféta: 1. NSC csapata.

**Lósport**

**Megyeri versenyeK**

Hagyogó, napsütéses időben zajlottak le a Pestvidéki Versenyegylet májusi meetingje második napjának versenyei. Rengeteg ember rándult ki a kies megyeri pályára, darára annak, hogy a program vajmi keveset ígért, de még kevesebbet nyújtott. 19 ló állt starthoz a nap első 5 versenyében, amiből bizony elég gyöngye mezőnyök teltek ki. A hatodik futamban már megemberelték magukat a mostoha Pestvidéki pozíciók ellenére is istállótulajdonosaink és 12 lovat állítottak a starter masina elé. A nap teljesen a favoritjás jegyében zajlott le, 5 első és második favorit haladt át győzelesen a bírói páholy előtt. Az első futamban a rogne Arguslányja olyan hirtelen fordult meg a start pillanatában, hogy lovasa lesodródott lóla, szerencsére minden következmény nélkül. Neseit Occasum, Rózsafa, Kalifa, Clairette és Násfa feltartva nyerték meg versenyüket. Hatalmas plunge sikerült a hatodik futamban, ahol Spintene a sárga földig lefogadva nyert tönzegety ellenfele ellen. Az Akadályverseny-hadikében a tribünugránál Násfa és Radegunde elbuktak. Násfa lovasa könnyből zúzódásokkal menekült meg a súlyosan látszó bukásból, de Göllei, aki Rózsafán nagyon szép lovaglast produkált, vállkülesontörést szenvedett. A díjrajtást, amely a külföldön nagyon elterjedt sport s amellyel a mi közönségünk nagyon nehezen tud megbirkózni, a favorit Benti (Cseh Kálmán) nyerte Kisleány és Bozmaringos ellen.

- A részletes eredmények ez:  
I. Futam. 1. Neseit Occasum (2 r.) Szabó L. II. 2. Mustafa Kemal (12), 2. Ferrario (6) Arguslányja (2) Könyves 2 h. holtv. Tot: 500 : 650.  
II. Futam. 1. Rózsafa (2 r.) Göllei, 2. Repkény, 3. Királyudm (4). Feltartva 4 h. rossz. Tot: 500 : 550.  
III. Futam. 1. Kalifa (1/4) Kánya, 2. Gida (8), 3. Jajno (1/4). F. m.: Brigitta (2/4), Borbály II. (12). Könyven 1/4 h. 8 h. Tot: 500 : 850, 800, 1850.  
IV. Futam. 1. Clairette (2/4 r.) Csanthó, 2. Pergy (2/4), 3. Schabess (3). Feltartva 10 h. 10 h. Tot: 500 : 600.  
V. Futam. 1. Násfa (1/4) Pacák, 2. Napvilág (1/4), Násfa (3), Radegunde (4). Násfa és Radegunde elbukott. Biztosan 1 h. Tot: 500 : 1200.  
VI. Futam. 1. Spinetta (p.) Vondra, 2. Integrátis (6) Stetzká, 3. Mousberg (6), 4. Kereső (16). F. m.: Pántlika, Bein tintin (10), Marletto (16), Szép Leány (8), Lord Newton (4), Ángyi (6) Merengő II. (25), Omnia Vincit (2). Küzdelem után 1/4 h. 2 h. Tot: 500 : 950, 650, 1300, 800.

Az Osztrák Kanecdiát igen könnyen nyakhozszal Pásztordal (Pretzner) nyerte meg Marburg (Kertész) és El ne felejt (Szabó Gy.) ellen.

**ÜgetőversenyeK**

Ma délutánt rendezte a Budapesti Ügetőversenyegyesület idei első vasárnap délutánt versenytét úriási látogatottság mellett. A népszerű Wiltschire négyeszer szállt szulkybe és kétszer hajtott vissza győztesként az istállóba. Aqua viva 124-es rekord-ldő alatt nyerte meg a nap főversenyét.

- A részletes eredményt itt adjuk:  
I. futam: 1. Gulófi (2) Novák. 2. Ügető, 3. Varta. F. m.: Fáklya, Reell, Faulian. Küzdelem. Tot: 10:30, 13, 13.  
II. futam: 1. Páva (1/4) Benkő, 2. Eltől, 3. Plakém. F. m.: Unbekannte, Falke, Schach. Könyven. Tot: 10:21, 15, 23.  
III. futam: 1. Theresia (2 r.) Gr. Senyey, 2. Delta, 3. Veszhang. F. m.: Rota, Bakter. Biztosan. Tot: 10:13, 10, 10.  
IV. futam: 1. Ultramarin (p) Wiltschire, 2. Bajnok, 3. Léonita. F. m.: Kanpurka. Küzdelem. 10:16, 12, 15.  
V. futam: 1. Aqua viva (1/4) Wiltschire, 2. Robert, 3. Susi. F. m.: Tibor, Könyven. Tot: 10:19, 12, 19.  
VI. futam: 1. Kármentő (8) Deák, 2. Vera, 3. Morganant. F. m.: Discorai, Unbekannte, Vulkan. Küzdelem. Tot: 10:74, 26, 20.  
VII. futam: 1. Agendal-Sams (1) Oroz Gy., 2. Bomba-Senki más, 3. Louette-Our Pearl. F. m.: Eskimo-Szabad. Biztosan. Tot: 10:17, 10, 10.

**Győződjék meg**  
vásárlási kényszer nélkül  
**Unger**  
edényház  
csak Király ucca 43  
(Kisdófa ucca mellett)  
felhűnő olcsó áraitól  
Címünkre ügyelni!

**BUTOR** Teljes lakásberendezések. Szolid kivitelű. Behr, műasztalok. Budapest VI. Andrássy-ut 60. Csengery-utca sarkán. Fűközlét nincs. Ügyeljen a címre!  
**Magyar Agrár- és Járadekbank**  
Részv. Társ. befőmagosztálya  
Budapest V. Nador ucca 16  
Telefón 72-01  
Sürgőnycim: Agrár Budapest  
Vesz legmagasabb napi áron lohere- és lucernamagot és egyéb gazdasági magvakat. Mintázott ajánlatokat kér.

**„PYRAMIS”**  
Magyar Földbirtokosok és Földbérlok Kereskedelmi Részvénytársasága  
BUDAPEST VI, TERÉZ KÖRUT 28. SZ.  
Mezőgazdasági géposztály, gabona-, erőkartmány- és műtrágyaosztály  
Telefón: 65-49, 65-50, 17-39, 153-03

**„TETRA”**  
hygienikus  
sportfehérnemű és  
fürdőköpeny  
kifünő felszívóképeségű.  
gyorsan szárad és  
nagyon tartós

**VILLÁNYI PEZSGÓGYÁR ÉS BORPINCE RT.**  
GYÁRTELÉP:  
VILLÁNY  
\*  
BUDAPEST  
V. KER., NADOR-UTCA  
16. SZÁM

**Viselt férfiruhákért**  
mindenfélé férfiruhákért, szonyekéért, mindenféle többet vittünk. Aikalmi Árúcsarnok Ágteleki u. 18. (Nepszínház u. s.) Tel. József 22-26  
**IDEAL PHELY VATTÁS GYAPJAU**  
Legelőcsőbb, legjobb paplanvásárlási forrás! Kiselezett paplanok felőran!  
**IDEAL PAPANÜZEM**  
Főüzlet: VI. Karmezsnyer-u. 1. Kőp. városk. haza. Gyár IX. Üllői-út 31. (Kisútsza sarkán)  
Ozomvezető: Guncsch Győző

**CIRKUS**  
Naponta este 7/8 órakor kezd. szombat, vasár- és ünnepnap d. a. 7/8 óra.  
Szenzációs nagy műsor  
TELEFÓN: 65-50  
Kiadás: „Hetfoi Naplo” lapkadtóvállalat